मार्टिन चौतारीको वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७०/७१

(२०७० साउन १-२०७१ असार ३२/

१६ जुलाई २०१३-१६ जुलाई २०१४)

दोस्रो मस्यौदा, २०७१ भदौ ५

विषय सूची

पृष्ठभूमि

१. चौतारी छलफल शृंखला

२. पुस्तक/जर्नल प्रकाशन

३. पुस्तकालय सञ्चालन र व्यवस्थापन

४. मिडिया अनुसन्धान शाखा

५. लोकतन्त्र र शासनपद्धति शाखा

६.जनजीविका अनुसन्धान शाखा

- ६.१ शिक्षा
- ६.२ स्वास्थ्य
- ६.३ जलवायु परिवर्तन
- ६.४ सहरी फोहर व्यवस्थापन

७. प्रशासन तथा वित्तीय शाखा

८. अनुगमन तथा मूल्यांकन

९.मार्टिन चौतारीका क्रियाकलापको सार्वजनिक चर्चा र प्रभाव

१०. कार्य समिति

अनुसूचीहरू

पृष्ठभूमि

मार्टिन चौतारीले सार्वजानिक बहसको संस्कृतिलाई विकास गर्ने उद्देश्यले दुई दशकदेखि विभिन्न विषयमा अनौपचारिक शैलीमा छलफल चलाउँदै आएको छ । बहस-छलफलका अतिरिक्त अनुसन्धान, पुस्तक/जर्नल प्रकाशन, पुस्तकालय सञ्चालन, मेन्टरिङलगायतका कार्यक्रमहरू पनि चौतारीले सञ्चालन गर्दैआइरहेको छ । चौतारीले आर्थिक वर्ष (आ.व.) २०६६/६७ देखि पाँच वर्षे रणनीतिक योजना लागू गरी काम गर्दैआएको थियो । २०७० को मध्यतिर उक्त रणनीतिक योजनाको म्याद सकिएकाले २०७१ असार मसान्तसम्मका लागि मार्टिन चौतारीको कार्यसमितिले त्यसको म्याद बढाएको थियो । देशको वर्तमान परिस्थितिलाई ध्यान दिएर पाँचौं वर्षका कार्यक्रमहरू निर्धारण गरिएका थिए । पाँचौं वर्षको प्रतिबद्धताअनुसार २०७०/७१ का लागि वार्षिक कार्ययोजना र बजेट निर्धारण गरिएको थियो । यस प्रतिवेदनमा आ.व. २०७०/७१ (२०७० साउन १ देखि २०७१ असार ३२ अर्थात् १६ जुलाई २०१३ देखि १६ जुलाई २०१४ सम्म) मा चौतारीले सम्पन्न गरेका कामहरूको विवरण दिइएको छ ।

१. चौतारी छलफल शृंखला

मार्टिन चौतारीमा सातामा दुई दिन (आइतबार र मंगलबार) विभिन्न विषयमा छलफल हुन्छ । यस आ.व. २०७०/७१ मा मार्टिन चौतारीमा नियमितअन्तर्गत ९२ ओटा छलफल र ७ अतिरिक्त छलफल गरी जम्मा ९९ ओटा छलफल सम्पन्न भए (हेर्नुहोस् अनुसूची १) । आइतबार हुने छलफल अनुसन्धानमा आधारित हुन्छन् भने, मंगलबार विभिन्न समसामयिक विषयमा र मिडियासम्बन्धी छलफल गरिन्छ ।

यस आ.व.मा सार्वजनिक विदा, उपत्यका बन्द र चौतारीमा आयोजना भएका विशेष सेमिनार तथा कार्यक्रमहरूका कारण ९ ओटा नियमित छलफल हुन सकेनन् । जम्मा १३२ जना मुख्य वक्ताको रूपमा सहभागी भए । जम्मा वक्तामध्ये ९५ जना (७२ प्रतिशत) पुरुष र ३७ जना (२८ प्रतिशत) महिला थिए । चौतारीमा हुने नियमित छलफललाई लैंगिक र विषयगत रूपमा सन्तुलित बनाउने प्रयासस्वरूप अघिल्ला वर्षझैं फागुन/चैत (मार्च २०१४) महिना चौतारीका नियमित छलफलमा वक्ताका रूपमा बोल्न आउने सबै महिला नै हुनुपर्ने नियम यस आ.व.मा पनि लागू गरिएको छ । यस वर्ष मार्च महिनाभरको छलफल महिलाका विषयमा काम गर्ने एउटा संस्था 'चौखट' सँगको सहकार्यमा सम्पन्न गरिएको थियो । सो सहकार्यलाई निरन्तरता दिँदै हरेक अंग्रजी महिनाको अन्तिम मंगलबारको छलफल पनि सोही संस्थासँगको संयुक्त आयोजनामा हुने गरेको छ ।

१.१.आइतबारे छलफल

आ.व. २०७०/७१ मा जम्मा ४६ ओटा आइतबारे छलफल सम्पन्न भए । ५ ओटा आइतबारे छलफल सार्वजानिक विदा र चौतारीमा आयोजित विशेष कार्यक्रमका कारण हुन सकेनन् । आइतबारे छलफल अनुसन्धानमा आधारित हुनुपर्ने नियम राखिएको छ र यसो गर्दा अनुसन्धातालाई अनुसन्धान गर्न फाइदा पुग्नुका साथै नेपालमा सामाजिक अनुसन्धानमाथि हुने बहसको संस्कृति अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य रहेको छ । यसै शृंखलाअन्तर्गत अघिल्लो आर्थिक वर्ष जस्तै यस वर्ष पनि मार्टिन चौतारी, साउथ एसिया इन्स्टिच्युट अफ एडभान्स स्टडीज र नेपाल पोलिसी रिसर्च नेटवर्कको संयुक्त आयोजनामा हुने गरेको 'नीति छलफल शृंखला' ले निरन्तरता पायो ।

१.२. मंगलबारे छलफल

आ.व. २०७०/७१ मा जम्मा ४६ ओटा नियमित मंगलबारे छलफल भए । बन्द, सार्वजनिक विदा र चौतारीमा आयोजित विशेष कार्यक्रमका कारण ५ ओटा मंगलबारे छलफल हुन सकेनन् । समसामयिक विषय जस्तै, राजनीति, समाजविज्ञान, पुस्तक, साहित्य, कला संस्कृति, वातावरण, परम्परागत ज्ञान आदिबारे यस शृंखलामा बहस भए । यसै शृंखलाअन्तर्गत यस आर्थिक वर्ष पनि मेन्टल हेल्थ फाउन्डेसनको सहकार्यमा सुरु भएको मानसिक स्वाथ्य छलफल शृंखला निरन्तर रूपमा सञ्चालन गरियो ।

१.३. अतिरिक्त छलफल

महिनाको अन्तिम मङ्गलबार मार्टिन चौतारीसँग मिलेर लसना कला समूहले सञ्चालन गर्ने गरेको कला छलफल यस आर्थिक वर्षमा महिनाको अन्तिम बिहीवार गर्न थालियो । चौतारीमा हुने नियमित छलफलबाहेक यस आ.व.मा कला

तथा अतिरिक्त छलफल गरी अरू ७ ओटा छलफल पनि सम्पन्न भए । यसै आर्थिक वर्षको जुन महिनाबाट सेन्टर फर रिसर्च इन सोसियल डिफेन्स् टेक्नोलोजी, नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज (सिआरएसडिटि/नेक) सँग को सहकार्यमा युनिभर्सल कनेक्टिभिटी मासिक छलफल शृंखला सुरु गरिएको छ ।

१.४. छलफलमा सहभागी

यस आ.व.मा २,५६८ जनाले चौतारीका नियमित छलफलमा भाग लिए । यो चौतारीमा नियमित छलफलमा भाग लिन आउने सहभागीहरूले उपस्थिति रजिस्टरमा दर्ता गराएको आधारमा गणना गरिएको संख्या हो । छलफलका सहभागी सबैले रजिस्टरमा नाम नलेख्ने भएकाले वास्तविक सहभागी अझ बढी थिए भन्न सकिन्छ । छलफलमा भाग लिने सहभागीहरूको लैंगिक विविधता हेर्ने हो भने पुरुषको संख्या १,९६६ जना (७६.५ प्रतिशत), महिलाको संख्या ४९४ जना (१९.२५ प्रतिशत) र नामबाट लैंगिकता छुट्टयाउन नसकिएका १०८ (४.२५ प्रतिशत) जना रहेका छन् ।

१.५. सेमिनार, कार्यशाला र छलफल

चौतारीले यस आर्थिक वर्ष सेमिनार, कार्यशाला र अन्य छलफलसमेत गरी १२ ओटा विशेष कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । यीमध्ये ४ ओटा कार्यक्रम काठमाडौँबाहिर सम्पन्न भएका थिए । त्यस्तै, विशेष कार्यक्रममध्ये ४ ओटा कार्यक्रम अन्य संस्था र विश्वविद्यालयहरूको सहकार्यमा आयोजना गरिएको थियो भने बाँकी ८ ओटा मार्टिन चौतारी आफैँले आयोजना गरेको थियो (हेर्नुहोस अनुसूची २) ।

२. पुस्तक/जर्नल प्रकाशन

यस आ.व.मा निम्न ८ ओटा पुस्तक, २ ओटा जर्नल र एउटा नीतिपत्र प्रकाशन गरिए :

१. *नेपाली म्यागेजिनका २५ वर्ष (वि.सं. २०४६-२०७०),* अर्जुन पन्थी, प्रत्यूष वन्त र हर्षमान महर्जन, सं. (सन् २०१३, चौतारी पुस्तक शृंखला ७७) ।
२. *Ruptures and Repairs in South Asia: Historical Perspectives*, Yogesh Raj, ed. (2013, Chautari Book Series 78).
३. *The State of Sociology and Anthropology: Teaching and Research in Nepal*, Madhusudan Subedi and Devendra Uprety (2014, Chautari Book Series 79).
४. *The State of Geography Teaching and Research in Nepal: A Review and Reflection*, Bhim Prasad Subedi (2014, Chautari Book Series 80)
५. *The State of History Education and Research in Nepal*, Yogesh Raj and Pratyoush Onta (2014, Chautari Book Series 81)
६. *Under the Shadow of the Red Flag: Travels during Nepal's Armed Conflict*, Jagannath Adhikari (2014, Chautari Book Series 82)
७. *Strategic Plan for the Proposed Social Science Research Council in Nepal (executive summary) प्रस्तावित समाज विज्ञान अनुसन्धान परिषद् नेपालको रणनीतिक योजना (सार संक्षेप), २०१४*
८. *Strategic Plan for the Proposed Social Science Research Council in Nepal*
प्रस्तावित समाज विज्ञान अनुसन्धान परिषद् नेपालको रणनीतिक योजना (सन् २०१४)
९. *स्टडिज इन नेपाली हिस्ट्री एन्ड सोसाइटी,* वर्ष १८ अंक १ (जुन २०१३)
१०. *मिडिया अध्ययन ९*, देवराज हुमागाईं, प्रत्यूष वन्त, शेखर पराजुली, हर्षमान महर्जन र अर्जुन पन्थी, सं. (सन् २०१४, चौतारी पुस्तक शृंखला ८३)
११. *नीतिपत्र १० : संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचन (२०७०)*।

माथि उल्लिखितमध्ये १ नम्बरमा रहेको पुस्तक गत आर्थिक वर्षमा प्रकाशन गर्ने लक्ष्य लिइए पनि केही लेखको मस्यौदा तयार, सम्पादन, डिजाइन र छपाइको काम बाँकी रहेकाले यो वर्षमात्र प्रकाशन हुन सक्यो । माथि उल्लिखित ७ र ८ नम्बरमा राखिएका प्रकाशनहरू चौतारी पुस्तक शृंखलाअन्तर्गत नरहे पनि यसको अनुवाद, सम्पादन

तथा लेआउट डिजाइनको काम मार्टिन चौतारीले गरेको हो । यसका लागि सामाजिक समावेशीकरण अनुसन्धान कोष (सर्फ) सँग चौतारीले आर्थिक सहयोगसम्बन्धी सम्झौता गरेको थियो । यी दुवै पुस्तकको प्रकाशक नेपाल सरकार, महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय हो ।

मिडिया अध्ययन जर्नल यसै वर्ष (अंक ९) देखि नै भृकुटी एकेडेमिक पब्लिकेसन्स्सँगको सहकार्यमा प्रकाशन हुँदैछ । जर्नल उत्पादनको सम्पूर्ण जिम्मेवारी भने विगतमा झैँ मार्टिन चौतारीले नै लिएको छ । यसअन्तर्गत प्रेसमा पठाउनका लागि तयारी चरणसम्मकै काम चौतारीले गर्नेछ । प्रकाशक भृकुटीले छपाइ लागत बेहोरी जर्नल बिक्री वितरण गर्नेछ । जर्नल प्रकाशनबापत पर्नजाने आर्थिक भार दुई संस्थाबीच बाँडफाँड गरी यसलाई दीर्घजीवी बनाउने उद्देश्यले यो सहकार्य गरिएको हो । यसै गरी, *स्टडिज इन नेपाली हिस्ट्री एन्ड सोसाइटी*को वर्ष १८ अंक १ (जुन २०१३) अंक छपाइका लागि प्रेसमा छ । यो जर्नलको सम्पादकीयसम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मा चौतारीले र प्रकाशनको काम मण्डला बुक प्वाइन्टले पहिल्यैदेखि गर्दैआएको छ ।

निम्नलिखित पुस्तक, जर्नल तथा नीतिपत्रहरू भने यस वर्ष प्रकाशन गर्ने लक्ष्य राखिए पनि समयाभावका कारण आउँदो आ.व.का लागि स्थगित हुन पुगेका छन् :

१. सन् २०१० र ११ मा प्रदान गरिएको उच्चशिक्षामा समावेशीकरणसम्बन्धी वृत्ति (फेलोसिप) मा संलग्न व्यक्तिहरूले तयार पारेका लेखहरूको सम्पादित पुस्तक । यो पुस्तकका विभिन्न लेखहरूको सम्पादन सुरु भए पनि सम्पादकको समयाभावका कारण रोकिइरहेको छ ।

२. *सिन्हास* जर्नल १८(२) यसका लेखहरू विभिन्न चरणमा रहेका छन् ।

३. शैक्षिक संस्थाबाहिर ज्ञान उत्पादनको अवस्था (Knowledge production beyond Academia) । यो पुस्तकका अध्यायहरू सम्पादन तथा लेखकहरूद्वारा परिमार्जनको प्रक्रियामा छन् ।

४. अड हफ्टनको जीवनी । यो पुस्तकको पाण्डुलिपि प्राप्त भएर, त्यसको समीक्षाको काम सकिएको छ भने सम्पादनको काम बाँकी छ । छपाइका लागि आर्थिक सहयोग जुटाउने प्रयास पनि भइरहेको छ ।

५. नेपालमा उच्च शिक्षा । यो पुस्तकका लागि अनुसन्धान कार्य सुरु भएको छ ।

६. *नीतिपत्र ११ : दोस्रो संविधानसभापछिको अवस्था* । यो नीतिपत्र लेखनको काम जारी रहेकाले आगामी आर्थिक वर्षको पहिलो त्रैमासिकमा प्रकाशन हुनेछ ।

चौतारीले अनुसन्धान गरेका र तयार पारेका कतिपय सामग्री मुद्रित रूपमा प्रकाशन नगरी वेबसाइटमा मात्र पनि प्रकाशन गर्ने गरिएको छ । यही आ.व.मा त्यसरी चौतारीको वेबसाइटमा राखिएका प्रतिवेदन तथा सन्दर्भसूचीहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

प्रतिवेदन तर्फ

काठमाडौँ उपत्यकामा कबाड व्यापारको सञ्जाल : अनुसन्धान प्रतिवेदन", तीर्थ विष्ट र योगेश राज (सन् २०१३, http://martinchautari.org.np/files/KabaadReport2013.pdf)

सन्दर्भ सामग्रीतर्फ

Aryal, Dipak. 2014. Bibliography of Works by/on BP Koirala and His Writings. [version 1; 22 June]. http://martinchautari.org.np/files/BibliographyOfWorksByOnBPKoiralaAndHisWritings.pdf

Budhathoki, Shak Bahadur. 2013. Bibliography on Constituent Assembly. [version 1; 7 August]. http://martinchautari.org.np/files/Bibliography-on-ConstituentAssembly-ShakBB.pdf

Sharkey, Gregory. 2009. Bibliography of Fr. John K. Locke's Writings. Extracted from the former's article 'Scholar of the Newars: The Life and Work of John K. Locke.' *Studies in*

Nepali History and Society 14(2): 423-440.http://martinchautari.org.np/files/Bibliography-of-John-K_-Lockes-Writings.pdf
Maharjan, Mahesh Raj and Yogesh Raj. 2013. Bibliographical Works related to Tirthalal Na:gha:bha:ni. [version 1; 18 August]. http://martinchautari.org.np/files/Three-Bibliographies-on-Tirthalal-Naghabhani.pdf
Chand, Obindra B. 2013. A Bibliography of Dalit related Studies in Nepal. [version 1; 9 December].http://martinchautari.org.np/files/A_Bibliography_of_Dalit_related_Studies_in_Nepal-By-Obindra_Chand.pdf
Maharjan, Harsha Man. 2013. Nepalma Patrakarita tatha Aamsanchar Shiksha: Sandarbha Suchi. [Bibliography of Writings on Journalism and Mass Communication/Media Education in Nepal]. [version 1; 27 December]. http://martinchautari.org.np/files/Biblio_Journalism-and-Mass-Communication-Media-Education-in-Nepal_By-HarshamanMaharjan.pdf
Maharjan, Harsha Man, Ramita Maharjan, Arjun Panthi and Shailesh Pandey. 2014. Writings on the Internet in Nepal: A Bibliography. [version 1; 11 June]. http://martinchautari.org.np/files/Writings_on_the_Internet_in_Nepal_A_Bibliography.pdf

३. मार्टिन चौतारी पुस्तकालय

मार्टिन चौतारी पुस्तकालयमा २०७१ असारसम्ममा जम्मा २० हजार १९७ ओटा पुस्तक, थेसिस, अप्रकाशित प्रतिवेदन आदि सामग्रीहरू संकलित छन् । हाम्रो संकलनमा पुस्तकबाहेक कार्यपत्र, अनुसन्धानमूलक लेख, शोधपत्र, अप्रकाशित प्रतिवेदन, जर्नल, पत्रपत्रिका, न्यूजक्लिपिङ्स, म्यागेजिन पनि छन् । २०७१ असार अन्त्यसम्म यस केन्द्रमा मिडियासम्बन्धी करिब ५५१७ सामग्रीको संग्रह छ । मिडियासम्बन्धी प्रतिवेदनहरू २५८ ओटा, नेपाली मिडियाबारेका कार्यपत्रहरू २८५ ओटा, मिडियासम्बन्धी अनुसन्धानमूलक फुटकर लेखहरू १,३९७ ओटा र मिडियाबारेका शोधपत्रहरू १८६ ओटा संकलनमा छन् । बाँकी ३३९१ मिडियासम्बन्धी पुस्तकहरू रहेका छन् । यीबाहेक शिक्षा, समाजशास्त्र, राजनीतिशास्त्र, लैंगिकता, वातावरण, इतिहास, धर्म, स्वास्थ्य, अर्थशास्त्र, साहित्य आदि विषयका पुस्तकहरू रहेका छन् ।

३.१ पुस्तकालयमा थपिएका पुस्तक/जर्नल/लेखहरू

पुस्तकालयमा २०७० साउन १ देखि २०७१ असार मसान्तसम्ममा जम्मा ७७० ओटा पुस्तकहरू थपिएका छन् । यीमध्ये ४९४ ओटा किनिएका र बाँकी २७६ ओटा पुस्तकहरू उपहारस्वरूप चौतारी पुस्तकालयलाई प्राप्त भएका हुन् । पुस्तकहरू संकलन गर्न सजिलो होस् भनेर काठमाडौं उपत्यकाको मुख्य-मुख्य पुस्तक पसलहरूको सूची बनाइएको छ र इमेल तथा टेलिफोनमार्फत सम्पर्क गरी पुस्तकहरू ल्याउने व्यवस्था गरिएको छ । काठमाडौंका केही पुस्तक पसलसँग नयाँ पुस्तकको सूची मासिक रूपमा माग्ने र त्यसमध्ये आवश्यक छनोट गरी खरिद गर्ने गरिएको छ । नयाँ पुस्तकका साथै नेपालसँग सम्बन्धित पुराना पुस्तकहरू पनि संकलन गर्ने कार्य भइरहेको छ । बेलाबेलामा सामग्रीहरू उपहारस्वरूप चौतारीलाई प्राप्त हुने गरेका छन् । साथै नेपाल बाहिरबाट प्रकाशित भएका पुस्तकहरू पनि चौतारीका शुभेच्छुकहरूलाई विशेष आग्रह गरेर ल्याउने गरिएको छ ।

मार्टिन चौतारी पुस्तकालयमा यो वर्ष पनि नेपालबाट प्रकाशित जर्नल/अनुसन्धानात्मक पत्रिका संकलन गर्ने कार्य भइरहेको छ । यस पुस्तकालयमा नेपालबाट प्रकाशित २२७ सहित देश विदेशका गरी ३५९ शीर्षकका जर्नलहरू संकलित छन् । यसमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयका केन्द्रीय विभागहरू, नेपालको पूर्वदेखि पश्चिमसम्मका आङ्गिक क्याम्पसहरू, विद्यार्थी समूहहरू, व्यक्ति, निजी तथा सरकारी कार्यालय, अनुसन्धान केन्द्रहरू आदिले प्रकाशन गर्ने जर्नलहरू रहेका छन् । संकलित जर्नलहरू समाजशास्त्र मानवशास्त्र, इतिहास, विकास, भाषा, संस्कृति आदि विविध विषयका छन् । जर्नलहरू अङ्ग्रेजी, नेपाली, नेपालभाषा लगायत नेपालका अन्य राष्ट्रभाषा एवं द्वैभाषिक र बहुभाषिक समेत छन् ।

वाणिज्यशास्त्र, विज्ञान प्रविधि तथा चिकित्साशास्त्रका जर्नलहरू भने संकलनमा परेका छैनन् । काठमाडौँबाट प्रकाशित हुने जर्नलहरू रमेश राई, शकबहादुर बुढाथोकी र रमिता महर्जनले क्षेत्र बाँडेर संकलन गर्ने गर्नुभएको छ । काठमाडौँ बाहिरबाट प्रकाशित हुने जर्नलहरू चाहिँ बाहिर गएको बेलामा चौतारीका अन्य साथीहरूले संकलन गर्दै आउनुभएको छ । व्यक्तिगत चिनजानका आधारमा पनि जर्नलहरू यस पुस्तकालयमा आउँछन् ।

पुस्तक, जर्नलबाहेक मिडियासम्बन्धी अनुसन्धानमूलक लेखहरूको संकलन गर्ने कार्य पनि भइरहेको छ । यी लेखहरू विभिन्न पुस्तक, जर्नल तथा म्यागेजिनबाट संकलन गरिएका हुन् । यसका साथै नेपालमा भइरहेका विभिन्न सेमिनारहरूमा प्रस्तुत गरिएका कार्यपत्रहरू पनि संकलन भइरहेको छ ।

२०७० पुसदेखि चौतारी पुस्तकालय आफैँले उच्च शिक्षाको प्रेस क्लिपिङ्स बनाउन थालेको छ । साथै चौतारीले आवश्यक ठानेका अन्य विषयहरूको पनि लेख तथा प्रकाशन संकलन र व्यवस्थापन गर्दैआएको छ ।

३.२ पत्रपत्रिका/अनलाइन जर्नल

पुस्तकालयमा राजधानीबाट प्रकाशित हुने प्रायः सबैजसो दैनिक र साप्ताहिक पत्रपत्रिकाहरू उपलब्ध छन् । नेपाली दैनिक पत्रपत्रिकाहरूमा १८ शीर्षकका सङ्ग्रहित छन्, जसमध्ये १४ शीर्षकका नियमित छन् र बाँकी बन्द भइसकेका वा अनियमित रूपले निस्किरहेका छन् । अङ्ग्रेजीमा सात शीर्षकका दैनिक पत्रिकाहरू सङ्ग्रहित छन्, जसमध्ये चार शीर्षकका नियमित छन् भने तीनओटा बन्द भइसकेका वा अनियमित रूपले निस्किरहेका छन् । साप्ताहिकतर्फ २८ शीर्षकमा पत्रपत्रिकाहरू संकलित छन् । नेपाल तथा विदेशबाट निस्केका करिब डेढ दर्जन म्यागेजिनहरू पनि यस पुस्तकालयमा उपलब्ध छन् ।

अध्ययन अनुसन्धानका लागि अनलाइन जर्नलहरू निकै उपयोगी मानिन्छन् । अनलाइन जर्नलहरू उपलब्ध गराउनेमध्ये नेपालमा सन् २००९ देखि सञ्चालनमा आएको संस्था {Nepal Library and Information Consortium (NeLIC)} प्रमुख हो । यसैमार्फत् चौतारी पुस्तकालयले अनलाइन जर्नलहरू सब्सक्राइब गर्दै आएको छ । मार्टिन चौतारी सन् २००९ मा NeLIC को सञ्चालक समितिको सदस्य भएको थियो । NeLIC को सदस्य भएबापत मार्टिन चौतारीले विभिन्न e-resources सदश्यहरू बीचमा दामासयीले रकम तिर्ने व्यवस्थाअनुरूप रकम तिरेर प्राप्त गर्दैआएको छ । यस पुस्तकालयमा उपलब्ध भएका e-resources प्रायः सबै NeLIC को सदस्यतामार्फत् उपलब्ध भएका हुन् । उपलब्ध अनलाइन जर्नलहरूमध्ये Project MUSE, JSTOR सःशुल्क Subscribe गरिएको छ । यस बर्ष पनि NeLIC को सदश्यता रिन्यू गरेर चौतारीले e-resources हरूको उपलब्धता चौतारी पुस्तकालयमा जारी राखेको छ । NeLIC मार्फत चौतारीमा e-resources को उपलब्धता सन् २०१४ को अन्त्यसम्म हुनेछ ।

३.३ Online catalogue मा सुधार

पुस्तकालयमा भएका सामग्रीलाई कम्प्युटर डेटाबेसमा राखिएको छ । पाठकले आफूले चाहेको सामग्रीहरू कम्प्युटरमार्फत खोजेर उपयोग गर्न सक्छन् । साथै अनलाइन क्याटलगमार्फत पनि चौतारीमा उपलब्ध सामग्रीहरूका बारेमा जानकारी लिन सकिन्छ । चौतारी पुस्तकालयको अनलाइन क्याटलगको सफ्टवेयर परिवर्तन गरेका कारणले नयाँ सफ्टवेयरअनुसार सर्च गर्दा एउटा खण्डमा आउनुपर्ने सूचनामा no item available भन्ने सन्देश आउने गर्दथ्यो । नयाँ क्याटलगमा त्यसका लागि आवश्यक जानकारी थपेर त्यस्तो सन्देश नआउने बनाउन यस वर्ष प्रशस्त काम गरियो त्यस क्रममा आधाभन्दा बढी डाटा सुधार भैसकेको छ । करिव १७ हजार ५ सय डाटा मध्ये ९ हजार बढी डाटाले सही सन्देश दिनथालेका छन् । आगामी बर्षका केही महिनामा पूरा काम गरेर सम्पूर्ण डाटामा एकरूपता ल्याउन प्रयास गरिनेछ ।

चौतारी पुस्तकालयमा उपलब्ध पत्रपत्रिका तथा म्यागेजिनको परिमार्जित सूची गरी १० जुलाई २०१४ मा वेभसाइटमा अपलोड गरियो । चौतारी पुस्तकालय तथा मिडिया सेन्टरको पुस्तकालय जानकारी तथा सूचनाहरू समय

समयमा परिमार्जन गरी सूचना पाटीमा टाँस्ने गरिएको छ । क्याटलगमा इन्ट्री भएका डाटाहरूको व्याकअप पेनड्राइभ तथा पुस्तकालयको एक कम्प्यूटरमा राखिएको छ ।

३.४ इन्टर्न/अल्पकालीन कर्मचारी

बिगत बर्षमा पुस्तकालयमा कसैले पनि इन्टर्नका रूपमा काम गरेनन् । शकबहादुर बुढाथोकीले साताका ३ दिन अध्ययन कक्ष हेर्ने र सामग्री संकलनका लागि प्रत्यक्ष सहयोग गर्दैआउनुभएको छ । यसबाहेक बुद्ध श्रेष्ठले साताका दुई दिन आधासमय काम गर्दै आउनुभएको छ भने अन्य समयमा चौतारी पुस्तकालयमा कार्यरत साथीहरूले नै अध्ययन कक्षको रेखदेख गर्नुभयो ।

३.५ स्टक भेरिफिकेसन

मार्टिन चौतारी पुस्तकालयमा स्टक भेरिफिकेसन २०७० मंसिर १६ र १७ गते (December 1 & 2, 2013) का दिन गरियो । यस अवधिमा पुस्तकालयका सबै सेवा बन्द गरिएका थिए । पुस्तकालयका सबै ३४ ओटा दराजको स्टक भेरिफिकेसन गरियो जसमा ३० ओटा पुस्तक, रिपोर्ट इत्यादि राखिएका दराज थिए भने जर्नल राखिएका ४ ओटा दराजको पनि भेरिफिकेसन गरियो । भेरिफिकेशन गर्दा Random sample survey विधि प्रयोग गरिएको थियो । सबै पुस्तक एक-एक गरेर हेर्न समय र जनशक्तिका कारण सम्भव नहुने भएपछि बढीमा प्रत्येक ५ ओटा पुस्तकलाई एकै पटक निकालेर हेरियो र यसो गर्दा कुनै पुस्तक शंकास्पद देखिएमा त्यसलाई निकालेर थप काम गरियो । सानो आकारका बढीमा ५ ओटा र ठूलो आकारका प्रत्येक पुस्तकलाई निकालेर पुस्तक तथा पुस्तक राखिएको दराज अनुगमन गरियो । विगतमा धमिराले आक्रमण गरेका स्थानलाई बढी समय दिएर अनुगमन गरियो र अवस्था ठीक रहेको पाइएको छ । भेरिफिकेसनबाट जम्मा ८५ ओटा पुस्तक/जर्नल निकालियो । तीमध्ये ७ ओटा कल नम्बर मिलाउने, ३ ओटा बाइण्डिङ्मा पठाउने, एकै शीर्षक तर कल नम्बर फरक-फरक परेका पुस्तक जम्मा ३४ ओटा फेला परे । ४ ओटा पब्लिशर्स क्याटलग दर्ता पुस्तिका र अनलाइन क्याटलगबाट हटाइयो । ३७ ओटा दुईभन्दा बढी प्रति रहेका पुस्तक पनि दराजबाट निकालियो । २०६८ सालमा गरिएको उपचारपश्चात् पुस्तकालयमा धमिरा देखिएको छैन ।

३.६ बाइन्डिङ

चौतारी पुस्तकालयमा यो आर्थिक वर्ष जर्नल, म्यागेजिन, पुस्तक र अखबार गरी ४ थरी सामग्री बाइन्डिङ गरियो । कतिपय पुराना जर्नलका भोल्यूम पूरा भएकाले तिनलाई बाइन्डिङ गरियो । त्यस्तै, पुस्तकालयमा किनिएका म्यागाजिनहरू प्रकाशन प्रकृतिका आधारमा निश्चित समयको अन्तरमा बाइन्डिङ गर्ने कामलाई निरन्तरता दिइयो । पुस्तकालयमा च्यातिने अवस्थामा रहेका वा च्यातिएका कतिपय पुस्तकको पनि बाइन्डिङ गरिएको छ । दैनिक तथा साप्ताहिक पत्रपत्रिका बाइन्डिङ गर्नका लागि विगतको जस्तो बाहिर पठाउने क्रम रोकियो तर चौतारीमा पत्रिकाका आकारअनुसारका फाइल किनेर ल्याउने र पत्रिकालाई प्रत्येक महिनाको एउटा फाइल बनाएर फाइलिङ गर्न थालियो । हाल अध्ययन कक्षमा बस्ने छुट्टै कर्मचारी नभएकाले पत्रपत्रिका फाइलिङको काम केही समयदेखि रोकिएको छ । आगामी दिनमा बाइन्डिङका लागि पत्रपत्रिका बाहिर पठाइने छैन, चौतारीमै फाइलिङ गरिनेछ । यो आर्थिक वर्ष जर्नल, म्यागेजिन र पुस्तक गरी जम्मा ५४ थान बाइन्डिङ गरियो ।

३.७ प्रयोगकर्ता

पुस्तकालयमा राखिएको गेट रजिष्टरबाट यस आ.व. मा पुस्तकालय आउने आगन्तुकहरूको सङ्ख्या ८७९ रहेको देखिन्छ । तर विभिन्न सेवाहरूमध्ये चौतारी पुस्तकालयमा संकलित पत्रपत्रिकाका पुराना अंक हेर्ने प्रयोगकर्ता मात्रको

संख्या १०१७ छ ।[१] त्यस्तै फोटोकपि सेवा लिनेको सङ्ख्या ७१२ छ । त्यसै गरी अध्ययन कक्षमा बसेर चौतारीको कम्प्युटर प्रयोग गरी इन्टरनेट सेवा लिनेको सङ्ख्या ४६४ छ । गत बर्षदेखि अध्ययनकक्षमा ल्यापटप लिएर आउनेका लागि पनि तारमार्फत इन्टरनेटको सुविधा दिन थालिएकाले व्यक्तिगत कम्प्युटर प्रयोगकर्ता बढेको देखिन्छ । यी सबै तथ्यांकमा चौतारीका सदस्य वा कर्मचारीले लिएको सेवा गणना गरिएको छैन । यस अवधिमा मार्टिन चौतारीका कर्मचारी र सदस्यहरूले १०३० पुस्तकहरू घर लगेर पढेको पाइयो ।

यस पुस्तकालयमा भएका सामग्रीहरू जतिसक्दो धेरै प्रयोग होस् भनेर चौतारीले आफ्ना नियमित छलफलमा पनि उपलब्ध सामग्रीहरूको बारेमा सूचना दिने कार्य भइरहेको छ ।

३.८ अन्य

२०६६ सालमा बनाइएको पुस्तकालय म्यानुअलको दोश्रो संस्करण यस वर्ष तयार गरियो । यो म्यानुअल पुस्तकालयका कर्मचारीहरूको लागि तयार पारिएको हो । पुस्तकालय प्रयोगकर्ताका लागि पुस्तकालय प्रयोगसम्बन्धी छुट्टै म्यानुअल आवश्यक ठानेर योगेश राजको लेखनमा प्रयोगकर्ताका लागि म्यानुअल पनि तयार गरियो र असारको सुरुदेखि नै यसलाई ड्राफ्टका रूपमा प्रयोगकर्तालाई वितरण गर्न थालिएको छ । साथै चौतारीको वेबसाइटमा पनि यसलाई अपलोड गरिएको छ, जसको लिंक यसप्रकार छ : http://martinchautari.org.np/files/LibraryUserManual.pdf । पुस्तकालयका कामको समीक्षा गर्नका लागि चौतारीका सदश्यद्वय सिर्जना सुब्बा र संगीता पाण्डेको दुई सदश्यीय समिति गत वर्ष गठन भएको थियो । सो समितिले अध्ययनका क्रममा दिएका केही बुँदागत सुझाव तथा आन्तरिक तथा बाह्य छलफलपछि चौतारी पुस्तकालयको समीक्षा तयार गरियो । समीक्षा लेखन रमेश राईले गर्नुभयो । पुस्तकालय समीक्षाकै क्रममा चौतारी पुस्तकालयको क्याटलग सर्च गर्ने कम्प्युटर उभिएर खोज्न अप्ठेरो भएकाले बसेर खोज्न मिल्ने बनाउन पुस्तकालयका पाठकहरूबाट सुझाव आयो र सोहीबमोजिम बसेर सर्च गर्न मिल्ने बनाइयो ।

४. मिडिया अनुसन्धान शाखा

४.१ पुस्तक संकलन

चौतारी पुस्तकालय तथा स्रोत-सामग्री केन्द्रमा कार्यपत्र र प्रकाशित अनुसन्धानमूलक तथा विश्लेषणात्मक लेख, शोधग्रन्थ र अप्रकाशित प्रतिवेदन, पुस्तक संकलन गर्ने काम गरियो । संकलनबारे थप चर्चा मार्टिन चौतारी पुस्तकालय उपशीर्षकमा अगाडि नै गरिएको छ ।

४.२ पुस्तक प्रकाशन

अघिल्लो वर्ष निकाल्ने योजना गरिएको म्यागेजिनसम्बन्धी पुस्तक यो वर्ष प्रकाशित भयो । करिब ४५० पृष्ठको यस पुस्तकमा २०४६ सालपछि प्रकाशित विभिन्न किसिमका म्यागेजिनबारे नयाँ लेखिएका र पूर्व प्रकाशित गरी १५ ओटा लेखहरू प्रकाशित छन् जसमध्ये केही सम्बन्धित म्यागेजिनमा काम गरेका व्यक्तिहरूको संस्मरण हुन् भने बाँकी अनुसन्धानमूलक लेखहरू हुन् । यो पुस्तक प्रकाशन भइसकेपश्चात् ३ ओटा समीक्षा (*गोरखापत्र, नेपाल* र *नागरिक*मा) तथा एउटा पुस्तक परिचय (*कान्तिपुर*मा) प्रकाशित भइसकेका छन् । त्यस्तै, वार्षिक मिडिया जर्नल *मिडिया अध्ययन* ९ (सन् २०१४) यो आर्थिक वर्षको अन्तिमतिर प्रकाशित भएको हो । करिब २५० पृष्ठको यस अंकको संयोजन र सम्पादन देवराज हुमागाईं, प्रत्यूष वन्त, शेखर पराजुली, हर्षमान महर्जन र अर्जुन पन्थीले गर्नुभएको हो । जर्नलको यस अंकमा छओटा लेख, एउटा टिप्पणी, दुइटा संस्मरण, एउटा अन्तर्वार्ता र दुईओटा पुस्तक समीक्षा गरी १२ ओटा सामग्री छापिएका छन् । लेखकबाट समयमा परिमार्जन नभएका केही लेखहरूलाई *मिडिया अध्ययन* १० को लागि थाती राखिएको छ ।

---

[१] गेटमा राखिएको रजिस्टरमा आगन्तुक सबैले नाम लेख्दैनन् । तर पुराना पत्रपत्रिका प्रयोग गर्ने वा इन्टरनेट प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरूको नाम अनिवार्य रूपमा लेख्न लगाइन्छ । पुस्तकालयमा आउनेमध्ये सबैले पुराना पत्रपत्रिका नहेर्ने हुनाले पुस्तकालयमा आउने आगन्तुकको संख्या एक हजारभन्दा बढी नै रहेको भन्न सकिन्छ ।

४.३ अनुसन्धान

गएको आ.व.मा जस्तै यस वर्ष पनि मिडिया अनुसन्धान समूहले नेपालमा म्यागेजिनकारिता बारेको अध्ययनलाई निरन्तरता दिएको थियो । दुई ओटा नयाँ अनुसन्धान जनजाति म्यागेजिन तथा *हिमाल खबरपत्रिका*बारे र परिचय खण्ड लगायत अरू अघिल्लो आ.व.मा गरिएको अनुसन्धानका मस्यौदाहरूमा पनि परिमार्जनको काम गरियो । म्यागेजिनसम्बन्धी पुस्तक प्रकाशित गर्ने उद्देश्यले गएको आ.व.मा प्राप्त भएका म्यागेजिनसम्बन्धी लेख सम्पादन गर्ने, लेआउट गर्ने र प्रुफ हेर्ने काम पनि भयो । म्यागेजिनसम्बन्धी पुस्तकमा र *मिडिया अध्ययन*को लागि मार्टिन चौतारीभित्रबाट केही नयाँ अनुसन्धान तथा केही अनुसन्धानका मस्यौदामाथि काम भए जसको विवरण निम्न तालिकामा दिइएको छ :

तालिका १ : मिडिया अनुसन्धान समूहअन्तर्गत यस वर्ष भएका अनुसन्धानको विवरण

क्र.सं	लेखको नाम	व्यक्ति	कैफियत
१.	'बेस्ट सेलर' बनाउने होड : पुस्तकको बजार प्रवर्द्धनमा मिडियाको उपयोग	अर्जुन पन्थी र देवराज हुमागाईं	*मिडिया अध्ययन* ९ मा प्रकाशित लेख ।
२.	नयाँ व्यवस्थामा बुद्धिजीवीको व्यवस्थापन : पञ्चायत, लेखक र *रमझम*को सम्बन्ध	हर्षमान महर्जन	अघिल्लो आवमा लेखी यो आवमा विभिन्न पटक परिमार्जन गरी *मिडिया अध्ययन* ९ मा प्रकाशित लेख ।
३.	जनजाति म्यागेजिन : समावेशी सार्वजनिक वृत्त निर्माणको प्रयास	प्रत्यूष वन्त र देवराज हुमागाईं	*नेपाली म्यागेजिनका २५ वर्ष (वि.सं. २०४६-२०७०)* मा प्रकाशित ।
४.	म्यागेजिन पुस्तकको परिचय	अर्जुन पन्थी, प्रत्यूष वन्त र हर्षमान महर्जन	अघिल्ला आ.व.मा सुरु गरी यो आ.व.मा *नेपाली म्यागेजिनका २५ वर्ष (वि.सं. २०४६-२०७०)* मा प्रकाशित लेख ।
५.	'मध्यमार्ग'को बदलिँदो रूप : *हिमाल खबरपत्रिका*को राजनीतिक पक्षधरता	अर्जुन पन्थी	अघिल्लो आ.व.मा सुरु गरी यो आ.व.मा *नेपाली म्यागेजिनका २५ वर्ष (वि.सं. २०४६-२०७०)*मा प्रकाशित लेख ।
६.	नेपालमा सूचनाप्रविधि/इन्टरनेटसम्बन्धी सरकारी नीतिहरूको समीक्षा	हर्षमान महर्जन र शैलेशबहादुर पाण्डे	अनुसन्धान जारी । यसको संक्षिप्त अंश (अनुसन्धान संक्षेपका रूपमा छुट्टै तथा लामो लेख मिडिया अध्ययन १० मा प्रकाशित गरिने ।
७.	नेपालमा सूचनाप्रविधि/इन्टरनेट क्षेत्रमा काम गर्ने सरोकारवालाहरूको सर्वेक्षण	शैलेशबहादुर पाण्डे, अर्जुन पन्थी र तृष्णा सिंह	सर्वेक्षणको प्रश्नावली तयार पारी, सर्वेक्षण कार्य सुरु गरिएको ।
८.	Expansion of the Public Sphere amidst Market Challenges: Janajati Magazines in Nepal in the 1990s.	प्रत्यूष वन्त	Published in *Ethnicity in the Margins: Adivasis and Janajatis in India and Nepal.* Marine Carrin, Gérard Toffin and Pralay Kanungo, eds., pp. 255-277. New Delhi: Primus Books (2014).
९.	Emerging Challenges of Social Science Research and Knowledge Gaps	प्रत्यूष वन्त	Paper presented in a panel entitled "Emerging Challenges of Social Science Research and Knowledge Gaps" as part of the International Conference on 'Status and Role of Social Science Research in Asia- Emerging Challenges and Policy Issues" organized by the Indian Council for Social Science Research (ICSSR) and the International Development Research Centre (IDRC) in New Delhi on 14 March 2014.

तालिकामा उल्लिखित अनुसन्धानबाहेक यो वर्ष हर्षमान महर्जनले पत्रकारिता तथा आमसञ्चार शिक्षासम्बन्धी सन्दर्भसूची तयार पार्नुभयो, जसलाई चौतारीको वेबसाइटमा यो लिंकमा गएर हेर्न सकिन्छ : http://martinchautari.org.np/files/Biblio_Journalism-and-Mass-Communication-Media-Education-in-Nepal_By-HarshamanMaharjan.pdf । त्यस्तै, हर्षमान महर्जन, रमिता महर्जन, अर्जुन पन्थी र शैलेशबहादुर पाण्डेले नेपालमा इन्टरनेटसम्बन्धी लेखिएका सामग्रीको सन्दर्भसूची तयार गर्नुभयो । यो सन्दर्भसूची

चौतारीको वेबसाइटमा यो लिंकमा गएर हेर्न सकिन्छ : http://www.martinchautari.org.np/files/Writings_on_the_Internet_in_ Nepal_A_Bibliography.pdf ।

मिडिया अनुसन्धान कार्यक्रमअन्तर्गत नै बाहिरका व्यक्तिहरूसँग करार गरी निश्चित विषयमा अनुसन्धान गराउने कार्यलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइयो । यस क्रममा तिलक पाठकलाई *मिडिया अध्ययन*का आठ अंकसम्मको समीक्षा गर्न लगाइयो । त्यसै गरी अघिल्लो आ.व.मा दीपक अर्याललाई नेपाली पत्रपत्रिकामा ग्राफिक्स प्रयोगको परम्परा र राष्ट्रियताको सवालबारे अनुसन्धानमूलक लेख लेख्न अनुरोध गरिएको थियो । उक्त विषयको लेख *मिडिया अध्ययन* ९ मा प्रकाशित छ । त्यसै गरी कल्पना न्यौपानेलाई माओवादीले युद्धकालमा सञ्चालन गरेको भूमिगत रेडियोमा आफूले काम गर्दाको अनुभव लेख्न तथा खगेन्द्र संग्रौलालाई नेपाली मिडियाको पाठकका रूपमा संस्मरण लेख लेख्नको लागि अघिल्लो आ.व.मा सम्झौता गरिएको थियो । उहाँहरूका संस्मरणात्मक लेखहरू पनि *मिडिया अध्ययन* ९ मा प्रकाशित छन् ।

४.४ मिडिया फेलोसिप

सन् २००६ देखि दिँदै आएको चौतारी मिडिया फेलोसिप यस आ.व.मा कसैलाई पनि दिइएन । अघिल्लो आ.व.मा अनुसन्धानपश्चात् तयार गरिसकेको शोधपत्रलाई लेखमा रूपान्तरण गर्न सहयोग गर्ने हिसाबले एकजनालाई फेलोसिप दिइएको थियो । त्रिविअन्तर्गत अंग्रेजी केन्द्रीय विभागबाट एमफिल सकेका बलबहादुर थापाले 'Nationalism's Appropriation of Modernity in *Anagarik* and *Maitighar'* शीर्षकमा लेखेको शोधपत्रलाई परिमार्जन गर्न लगाई नेपाली भाषामा *"माइतिघर* र *अनागरिक*मा राष्ट्रको परिकल्पना" शीर्षकको लेख लेखिएको छ । यो लेख *मिडिया अध्ययन* ९ मा प्रकाशित छ ।

४.५ मिडिया छलफल, सेमिनार र कार्यशाला

नेपाली मिडियाका विभिन्न आयामबारे बिहीबार नियमित छलफल गर्ने र वृत्तचित्र तथा चलचित्र देखाउने कामले यस वर्ष निरन्तरता पाएन । तर आइतबार र मंगलबार मिडियासम्बन्धी विभिन्न १३ ओटा छलफलहरू भए । त्यसै गरी ३ ओटा सेमिनार, नेपाली युवा पत्रकारहरूका लागि समसामयिक राजनीतिक मुद्दाहरूबारे एउटा कक्षा, इन्टरनेटको पहुँच र प्रयोगसम्बन्धी स्थानीय साझेदार संस्थासँग मिलेर एउटा परिचयात्मक कार्यशाला तथा एउटा अनुसन्धान सम्मेलन पनि आयोजना गरिएका थिए ।

तालिका २ : मिडिया अनुसन्धान समूहअन्तर्गत यस आ.व.मा भएका विशेष कार्यक्रमको विवरण

क.सं.	कार्यक्रमको नाम	मिति	सहकार्य/वक्ता
१.	संविधानसभा निर्वाचनमा नेपाली मिडिया : पहिलो निर्वाचनको अनुभवले सिकाएको पाठ	२०७० कात्तिक १२	धर्म अधिकारी, मिडिया फाउण्डेसन
२.	*मिडिया अध्ययन* जर्नलको समीक्षा	२०७० मंसिर ३०	तिलक पाठक, सेन्टर फर मिडिया रिसर्च-नेपाल
३.	Media\s Role in Transition to Democracy : The situation in Post-conflict Nepal	२०७० फागुन ४	निर्मल रिजाल, इक्वेल एक्सेस
४.	नेपालको समसामयिक राजनीतिक मुद्दाहरूबारे कार्यशाला	२०७० कात्तिक ४, ७, ११, १४	सीके लाल
५.	नेपालमा इन्टरनेटको पहुँच र प्रयोगः परिचयात्मक कार्यशाला	२०७१ जेठ २३	मार्टिन चौतारी र सिआरएसडिटि/नेक
६.	अनुसन्धान कार्यान्वयन र व्यवस्थापन कार्यशाला	२०७१ असार २०	मार्टिन चौतारी र सिआरएसडिटि/नेक

४.६ मिडिया अनुसन्धान सम्मेलन

मार्टिन चौतारीले २०७१ वैशाख १४ गते काभ्रेको धुलिखेलमा 'मिडिया अनुसन्धान सम्मेलन-५' को आयोजना गऱ्यो । मार्टिन चौतारी एक्लैले विगतमा पहिलो र दोस्रो मिडिया अनुसन्धान सम्मेलन गरेकामा काठमाडौँ विश्वविद्यालयसँग तेस्रो पटकको सहकार्यमा पाँचौँ सम्मेलन आयोजना गरिएको हो । यसका लागि अनुसन्धानको सारसहितको आवेदन आह्वान गरेअनुरूप जम्मा १२ जनाको आवेदन परेको थियो । दिइएको अन्तिम अवधिसम्म ३ जनाले अनुसन्धानपत्रको पूरारूप पठाएनन् । त्यसैले ९ जना कार्यपत्र प्रस्तोताको प्रत्येक पत्रका लागि छुट्टाछुट्टै टिप्पणीकर्ताको व्यवस्था गरिएको थियो । सम्मेलनलाई कूल तीनओटा सत्रमा बाँडिएको थियो । अन्तिम सत्रमा "नेपालमा खोज पत्रकारिताको अभ्यास" शीर्षकमा प्यानल छलफल गरिएको थियो । एक्लैले सम्मेलन गर्नुभन्दा काठमाडौँ विश्वविद्यालय, भाषा तथा आमसञ्चार विभागसँग सहकार्य गर्दा कार्यक्रमको पहुँच र प्रभाव केही फराकिलो भएको, तथा कार्यबोझ पनि बाँडिएको तेस्रो र चौथो सम्मेलनका क्रममा चौतारीले गरेको मूल्यांकन थियो । त्यसैले पाँचौँ सम्मेलन पनि सहकार्यमै आयोजना गरियो । यो अनुसन्धान सम्मेलनमा समयमा खाना तयार नहुनु, कुपनको व्यवस्था नहुनु र रजिस्ट्रेसनको व्यवस्थापनमा कमजोरी देखिएको थियो । यो अनुसन्धान सम्मेलनको तालिका अनुसूची ३ मा दिइएको छ ।

५. लोकतन्त्र र शासनपद्धति शाखा

मार्टिन चौतारीले आ.व. २०७०/७१ मा Democracy and Governance (लोकतन्त्र र शासनपद्धति) शीर्षकअन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको थियो जसमध्ये संविधान-निर्माण प्रक्रियालाई नजिकबाट अनुगमन गर्दै नीतिपत्रहरू प्रकाशन गर्ने, राष्ट्रियताका विषयमा विभिन्न जिल्लाहरूमा क्षेत्रीय र जिल्लास्तरीय सघन अन्तर्क्रियात्मक छलफल गराउने, चौतारी छलफलमा तत्कालीन राजनीतिक परिवेशलाई समेटेर महिनामा एकपटक 'नेपालमा के हुँदैछ ?' शीर्षकमा छलफल गराउने लक्ष्य राखिएको थियो । सोहीअनुरूप आ.व. २०७०/७१ मा निम्नलिखित कार्य सम्पन्न भए ।

५.१ नीतिपत्रहरूको प्रकाशन

माथि भनिएझैँ चौतारीले संविधानसभालाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर यस आर्थिक वर्षमा दुईओटा नीतिपत्र प्रकाशन गर्ने योजना बनाएको थियो । जसअनुरूप *नीतिपत्र १० : संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचन (२०७०),* २०७० कात्तिकमा प्रकाशित भयो । यो नीतिपत्र नेपालीमा १५ सय प्रति छापेर वितरण गरिएको थियो । यसको अंग्रेजी संस्करण भने चौतारीको वेबसाइटमा मात्र राखी इमेलमार्फत् चौतारीको नेटवर्कमा भएका सबैलाई लिंक पठाइयो । अर्को नीतिपत्र संविधानसभा निर्वाचन नियमावली एवं आचारसंहिता र ककसहरूको कार्यसम्बन्धी प्रकाशन गर्ने योजना राखिएको थियो । उक्त नीतिपत्र समयाभावका कारण यस वर्ष निस्कन नसकेकाले अर्को आर्थिक वर्षको लागि सारिएको छ । अहिलेसम्म प्रकाशित नीतिपत्रहरू चौतारीको वेबसाइटमा उपलब्ध छन् । रुचि हुने जोसुकैले यसलाई http://martinchautari.org.np/2012-08-27-08-45-41/policy-briefs.html लिंकमा गएर सजिलै डाउनलोड गर्न सक्छन् । यी नीतिपत्रहरू 'डिजिटल हिमालय' को वेबसाइट http://www.digitalhimalaya.com/collections/journals/mcpb/ मा पनि राखिएको छ ।

मार्टिन चौतारीले प्रकाशन गरेका *नीतिपत्र*हरूबारे सकारात्मक टिप्पणी पाइएको छ । देशभित्र तथा विदेशका प्रमुख समाचार संस्थाले मार्टिन चौतारीले उठाएका विषयवस्तुलाई थप विस्तार गर्ने तथा मार्टिन चौतारीका *नीतिपत्र*मा प्रकाशित तथ्यांकलाई उद्धृत गर्दै सामग्री प्रकाशन गरेकाले हामीले उठाएका विषयवस्तुको महत्ता तथा औचित्य स्थापित भएको छ भन्न सकिन्छ । *नीतिपत्र* प्रकाशन र वितरणबाहेक विभिन्न प्रमुख राष्ट्रिय दैनिक *(द काठमाण्डू पोष्ट)* मा विचार, टिप्पणीहरूको प्रकाशनमार्फत पनि मार्टिन चौतारीले संविधान निर्माण प्रक्रियालाई नजिकबाट अनुगमन गर्ने गरेको थियो (हेर्नुहोस् अनुसूची ४) ।

५.२ नेपाली राष्ट्रियता र राष्ट्रिय पहिचानसम्बन्धी बहस

यस आ.व.मा मार्टिन चौतारीले नेपाली राष्ट्रियता र राष्ट्रिय पहिचानका विषयमा देशभरका विभिन्न स्थानमा आठओटा अन्तर्क्रियात्मक छलफल चलाउने योजना बनाएको थियो । तर, चितवन, रुकुम र नुवाकोट गरी तीन स्थानमा मात्र स्थानीय र क्षेत्रीय स्तरका छलफल सम्पन्न हुन सक्यो । खास गरी डानिडाको सहयोग डिसेम्बरमा सकिएको र सो

छलफलका लागि अन्यत्रबाट आवश्यक सहयोग जुट्न नसकेका कारण बाँकी छलफल गर्न सकिएन । नेपाली राष्ट्रियता र राष्ट्रिय पहिचानसम्बन्धी विभिन्न सरोकारवाला व्यक्तिहरूको विचार-निर्माणमा मद्दत पुग्ने र आगामी बहसमा उपयोगी हुनसक्ने अपेक्षाका साथ *नेपाली राष्ट्रियता : चिन्तन र अभिव्यक्ति* नामक पुस्तक वितरण गरिएको थियो । राष्ट्रियतासम्बन्धी छलफल कार्यक्रम अझ बढी गहन होऊन् भनेर कार्यक्रम हुनु एक-दुई हप्ता अगाडि नै कतिपय सहभागीहरूलाई पुस्तक उपलब्ध गराइएको हो । कार्यक्रममा चौतारीले प्रकाशन गरेका *नीतिपत्र*हरू पनि वितरण गरिएको थियो ।

उक्त कार्यक्रमहरूमा प्रमुख वक्ताको रूपमा खगेन्द्र संग्रौला सामेल हुनुभएको थियो । यस्तै, स्थानीय टिप्पणीकर्ताका रूपमा कार्यक्रम हुने जिल्ला वा क्षेत्रका सामाजिक, राजनीतिक व्यक्तित्वहरूलाई विशेष टिप्पणीका लागि अनुरोध गरिएको थियो । सबै ठाउँमा सम्पन्न भएका कार्यक्रमहरूमा स्थानीय क्षेत्रका विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, समाजसेवी, प्राध्यापक/शिक्षक, सञ्चारकर्मी, गैससका प्रतिनिधि, विद्यार्थी, वकिल, अधिकारकर्मी, स्वतन्त्र व्यक्तित्व तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू सहभागी थिए । यी छलफलबारे समाचार तथा टिप्पणी स्थानीय एफएम स्टेसनबाट प्रसारित एवं पत्रपत्रिकाहरूमा छापिएकाले कार्यक्रमका सहभागी मात्र नभई ती समाचार माध्यमका श्रोता, पाठक तथा दर्शकहरूसम्म पुगेको थियो भन्न सकिन्छ (हेर्नुहोस् अनुसूची ४) ।

स्थानीय तथा क्षेत्रीयस्तरमा भएका राष्ट्रियतासम्बन्धी छलफलको थप विवरण तल दिइएको छ :

चितवन : चितवन जिल्लाको नारायणगढमा २०७० भदौ ८ का दिन क्षेत्रीयस्तरको नेपाली राष्ट्रियताको बहस कार्यक्रम सम्पन्न भयो । कार्यक्रममा लेखक खगेन्द्र सँग्रौला, रमेश पराजुली तथा टिप्पणीकर्ताद्वय रमाकान्त पोखरेल (प्राध्यापक तथा समाज विज्ञान अध्येता) र मीना खरेल (महिला अधिकारकर्मी) ले कार्यक्रमको सुरुमा राष्ट्रियताबारे आफ्ना विचार राख्नुभएको थियो । कार्यक्रममा चितवन र नवलपरासी जिल्लाबाट विभिन्न क्षेत्र, समुदाय र लिङ्गका सहभागीहरूको संलग्नता थियो । कार्यक्रममा १६२ जनाको सहभागिता थियो जसमध्ये १३३ पुरुष र २९ महिला थिए । कार्यक्रमका सहभागीमध्ये ३० जना सहभागीहरूले आ-आफ्ना विचार, जिज्ञासा र दृष्टिकोण राखेका थिए । नेपाल पत्रकार महासंघ, चितवनले कार्यक्रमको स्थानीय संयोजन गरेको थियो । छलफल कार्यक्रमबारे *कायाकैरन, पारदर्शी* दैनिक तथा स्थानीय रेडियो त्रिवेणी एफएम, विजय एफएम, टाँडी एफएम र क्रिष्टल टिभीले राष्ट्रियतासम्बन्धी कार्यक्रम तथा समाचार प्रमुखताका साथ प्रकाशन एवं प्रसारण गरे (हेर्नुहोस् अनुसूची ४) ।

रुकुम : रुकुम जिल्लाको खलंगामा २०७० असोज ११ का दिन नेपाली राष्ट्रियताबारे बहस कार्यक्रम सम्पन्न भयो । कार्यक्रममा लेखक खगेन्द्र संग्रौला तथा टिप्पणीकर्ता गणेश हमाल (अधिवक्ता) ले कार्यक्रमको सुरुमा राष्ट्रियताबारे आफ्ना विचार राख्नुभएको थियो । कार्यक्रममा १२९ जनाको सहभागिता थियो जसमध्ये ११३ पुरुष र १६ महिला थिए । कार्यक्रमका सहभागीमध्ये ३० जना सहभागीहरूले आ-आफ्ना विचार, जिज्ञासा र दृष्टिकोण राखेका थिए । नेपाल पत्रकार महासंघ, रुकुमले कार्यक्रमको स्थानीय संयोजन गरेको थियो । छलफल कार्यक्रमलाई स्थानीय रेडियो सानी भेरी र उत्तरगंगा एफएमले प्रत्यक्ष प्रसारण गरेका थिए ।

नुवाकोट : नुवाकोट जिल्लाको विदुर नगरपालिकामा २०७० मंसिर ३० का दिन नेपाली राष्ट्रियताको बहस कार्यक्रम सम्पन्न भयो । कार्यक्रममा लेखक खगेन्द्र सँग्रौला तथा श्यामसुन्दर श्रेष्ठ (समाजसेवी) ले कार्यक्रमको सुरुमा राष्ट्रियताबारे आफ्ना विचार राख्नुभएको थियो । कार्यक्रममा विभिन्न क्षेत्र, समुदाय र लिङ्गका सहभागीहरूको संलग्नता थियो । कार्यक्रममा ४७ जनाको सहभागिता थियो जसमध्ये पुरुष ३७ र १० महिला थिए । कार्यक्रमका सहभागीमध्ये १५ जना सहभागीहरूले आ-आफ्ना विचार, जिज्ञासा र दृष्टिकोण राखेका थिए । टिभी त्रिशुलीले कार्यक्रमको स्थानीय संयोजन गरेको थियो । छलफल कार्यक्रमबारे टिभी त्रिशुली, त्रिशुली एफएम र नुवाकोट एफएफले प्रमुखताका साथ प्रसारण गरे ।

५.३. मासिक छलफल शृंखला : नेपालमा के हुँदैछ ?

यस आर्थिक वर्षमा प्रत्येक अंग्रेजी महिनाको हरेक दोस्रो मंगलबार 'नेपालमा के हुँदैछ ?' शीर्षकअन्तर्गत भएकासहित समसामयिक राजनीतिबारे ११ ओटा छलफल आयोजना गरिए (हेर्नुहोस् अनुसूची १) । जसअन्तर्गत पहिलो र दोस्रो संविधानसभा निर्वाचन केन्द्रित विविध विषयमा ५ ओटा छलफलमा निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण समितिका तत्कालीन सदस्य डम्बर चेम्जोङ, माओवादी नेता खिमलाल देवकोटा, नेकपा एमाले नेता अग्नी खरेल, सन्त ब. बस्नेत, तुलानारायण साह, यम ब. किसान, कला राई र शंकर लिम्बू, उपत्यकाको सडक बिस्तारसम्बन्धी भाइकाजी तिवारी,

महिला मुक्तिबारेमा माओवादी नेतृ हिसिया यमि, एमालेको नवौं महाधिवेशनसम्बन्धी राजनीतिक विश्लेषक मुमाराम खनाल र युद्धपश्चात्को अवस्थाबारे Jamie McGoldrick, UN Resident Coordinator लगायतका वक्ताहरूले आ-आफ्ना विचार व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

६.जनजीविका अनुसन्धान शाखा

६.१. शिक्षा

समाजविज्ञान तथा उच्चशिक्षालाई मध्यनजर गर्दै यसवर्षका छलफलहरू आयोजना गरिएका थिए । यस आर्थिक बर्षमा 'नेपालमा समाजविज्ञानको अध्ययन तथा अनुसन्धान', 'प्रस्तावित समाजविज्ञान अनुसन्धान परिषद्' र 'प्रस्तावित उच्च शिक्षा नीति' जस्ता विषयमा सेमिनार/कार्यशालाहरू आयोजना गरिए (हेर्नुहोस् अनुसुची ५,६ र ७) । मार्टिन चौतारीको नियमित छलफलअन्तर्गत यस आर्थिक वर्ष दुई ओटा शिक्षासम्बन्धी छलफल आयोजना गर्ने वार्षिक लक्ष्य भए पनि यस अवधिमा शिक्षाका विभिन्न ९ ओटा विषयमा छलफलको आयोजना गरियो (हेर्नुहोस अनुसूची १) । शिक्षा शाखाअन्तर्गत प्रकाशित गर्ने भनिएका पुस्तकहरू *Ruptures and Repairs in South Asia: Historical Perspectives* (दक्षिण एसियाको इतिहासमा क्रमभंग र सम्भार) तथा नेपालमा समाजशास्त्र/मानवशास्त्र, भूगोल तथा इतिहास विषयको शिक्षण र अनुसन्धानको अवस्थाबारेका तीन ओटा पुस्तकहरू पनि प्रकाशन गरिए । सन् २०१० र २०११ का फेलोहरूले गरेको अनुसन्धानमा आधारित पुस्तक तथा शैक्षिक संस्थानबाहिर ज्ञान उत्पादनसम्बन्धी पुस्तक भने प्रकाशन हुन सकेन । दुवै पुस्तक सम्पादनको क्रममा रहेका छन् र यी आगामी वर्ष निस्कने छन् ।

ओपन सोसाइटी फाउन्डेसनको आर्थिक सहयोगमा सञ्चालन हुने परियोजनाअन्तर्गत शिक्षासम्बन्धी अनुसन्धानको सिलसिलामा नेपालको उच्च शिक्षा नीतिसम्बन्धी अनुसन्धानहरू जारी छन् । यसै सिलसिलामा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले वैशाख २०७१ मा सार्वजनिक बहसका लागि उपलब्ध गराएको प्रस्तावित उच्चशिक्षा नीतिको मस्यौदाको समीक्षा गर्ने काम चौतारीले गरेको थियो । यस क्रममा देवेन्द्र उप्रेती, प्रमोद भट्ट र प्रत्यूष वन्तद्वारा लेखिएको एउटा लेख *कान्तिपुर दैनिक*को २६ असारको अंकमा प्रकाशित भएको थियो (हेर्नुहोस् अनुसूची ४ मा उप्रेती र अरू २०७१) । यसै परियोजनाअन्तर्गत उच्चशिक्षासम्बन्धी सन्दर्भ सूची तयार गरी चौतारीको वेबसाइटमा राखियो । यसका लागि निम्न लिंक हेर्नुहोला : http://martinchautari.org.np/files/BibliographyOfWritingsOnHigherEducationReformInNepal.pdf

६.१. १ युवा अनुसन्धान सम्मेलन - २०१३

चौथो युवा अनुसन्धान सम्मेलन सन् २०१४ जनवरी २ र ३ मा मार्टिन चौतारीको सभाहलमा सम्पन्न भयो । यो सम्मेलन आयोजना गर्नुको उद्देश्य समाज विज्ञानमा युवाहरूको उपस्थितिलाई प्रोत्साहन गर्ने र समसामयिक सामाजिक-राजनीतिक बहसमा युवा अनुसन्धाताको आवाज बुलन्द गर्ने थियो । नेपाली समाजका विभिन्न विषयहरूमा गरिएका ११ ओटा अनुसन्धान कार्यपत्रहरू यस सम्मेलनमा प्रस्तुत भए (हेर्नुहोस् अनुसुची ८) । यसमा समाज विज्ञानसम्बन्धी अनुसन्धानमा चासो राख्ने युवा पुस्ताका करिब ७० जनाको सहभागिता थियो ।

६.२ स्वास्थ्य

नेपालमा मानसिक स्वास्थ्य र 'भिन्न रूपका सक्षम' का मुद्दा सार्वजनिक बहसका अति सीमान्तीकृत विषय हुन् । यी सीमान्तीकृत विषयलाई सामान्यतः सार्वजानिक तहमा र विशेषतः जनस्वास्थ्यको क्षेत्रमा मुलप्रवाहीकरण (मेनस्ट्रिमिङ्) गर्ने उद्देश्यले सेप्टेम्बर २०१२ देखि हरेक दुई महिनाको एकपल्ट "मानसिक स्वास्थ्य छलफल शृंखला" सुरु गरिएको छ (हेर्नुहोस् अनुसूची १) । यो शृंखला मार्टिन चौतारी, नेपाल मेन्टल हेल्थ फाउन्डेसनसँगको संयुक्त आयोजनामा भएको हो । यस शृंखलाअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा मानसिक स्वास्थ्यमा ५ ओटा छलफल गर्ने लक्ष्य राखिए पनि यस अबधिमा ६ ओटा छलफल आयोजना गरियो (छलफलहरूको विवरण अनुसूची १ मा हेर्नुहोस्) । यसै गरी पाटन एकेडेमी अफ हेल्थ साइन्सेस्, न्युक्यासल विश्वविद्यालय, वेलायतको सहकार्यमा मार्टिन चौतारीले २२ फेब्रुवरी २०१४ मा एकदिने 'मेडिकल ह्युमानिटिज्' का बारेमा कार्यशालाको आयोजना गऱ्यो (हेर्नुहोस् अनुसूची ९) । यस कार्यशालामा

मेडिकल सोसियोलोजी/एन्थ्रोपोलोजी, पब्लिक हेल्थ, साइकोलोजी र मेडिकल साइन्ससेस् अध्ययन अनुसन्धान गरिरेहका र जनस्वास्थ्यमा चासो राख्ने करिब ३० जना व्यक्तिको उपस्थिति थियो । यस आर्थिक वर्षमा स्वास्थ्य शाखाअन्तर्गत नै अहिले नेपालसम्बन्धी 'भिन्न रूपमा संक्षम'का बारेमा लेखिएका कृतिहरूको सन्दर्भ सूची बनाउने काम भएको छ । मेडिकल सोसियोलोजी/एन्थ्रोपोलोजीसम्बन्धी मधुसुदन सुवेदीको पुस्तक प्रकाशन गर्ने योजना भए पनि काम नसकिएकोले निस्कन सकेन ।

६.३ जलबायु परिवर्तन

जलवायु परिवर्तनसँग सम्बन्धित कुनै पनि गतिविधि यस वर्ष गरिएन । जनशक्ति तथा आर्थिक स्रोतको अभावका कारण यस विषयमा काम गर्ने कुनै योजना चौतारीले बनाएको थिएन ।

६.४ शहरी फोहोर व्यवस्थापन

शहरी फोहोर व्यवस्थापनसम्बन्धी गतिविधिहरू पनि जनशक्ति तथा स्रोतको अभावमा यस वर्ष खासै हुन सकेन । गएको आ.व. मा तीर्थ विष्ट तथा योगेश राजले गरेको अनुसन्धानमा आधारित अनुसन्धानको प्रतिवेदनले यो वर्ष अन्तिम रूप पायो । सो प्रतिवेदन चौतारीको वेबसाइट http://martinchautari.org.np/files/KabaadReport2013.pdf मा हेर्न सकिन्छ ।

७. प्रशासन तथा वित्तीय शाखा

डानिडा हुगोसँग आ.व. २०६६/६७ देखि सुरु भएको चार वर्षे रणनीतिक साझेदारी कार्यक्रम आ.व. २०६९/७० को अन्तदेखि समाप्त भएपछि डानिडा हुगोले रणनीतिक साझेदारी कार्यक्रमलाई विस्तार गर्दै साढे पाँच महिनाका लागि उपलब्ध गराएको आर्थिक सहयोग २०७० पुसमा अन्त भयो । सो सहयोग बराबर प्राप्त रकमको बेग्लै लेखा परीक्षण गरी डानिडा हुगोलाई बुझाइयो । जापान फाउन्डेसनले "Ruptures & Repairs in South Asian History" परियोजनाअन्तर्गत दिँदै आएको अनुदान पनि यसै आ.व.देखि समाप्त भयो ।

यस आ.व.मा कार्यक्रम संयोजकका रूपमा लोकरञ्जन पराजुलीलाई आन्तरिक तवरबाट पूर्णकालीन करारमा नियुक्त गरियो । आन्तरिक तवरबाट नै सहायक लाइब्रेरियन रमेश निरौलालाई लाईब्रेरियन, सहायक प्रशासन तथा वित्तीय व्यवस्थापक रोजिना सिटौलालाई प्रशासन तथा सहायक वित्तीय व्यवस्थापक र कार्यालय सहायक अंकलाल चलाउनेलाई फ्रन्ट डेस्क अफिसर पदमा बढुवा गरियो । छलफल संयोजक देवेन्द्र उप्रेतीले दिएको निवेदनअनुसार उहाँलाई पूर्णकालीन करारबाट हप्तामा चार दिन मात्र कार्यालय उपस्थिति जनाउने गरी आंशिक करारमा नियुक्त गरियो । मार्टिन चौतारी र सेन्टर फर रिसर्च इन सोसियल डिफेन्स टेक्नोलोजी/नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज (सिआरएसटिडि/नेक) का बीचमा नेपालमा इन्टरनेटको पहुँच र प्रयोगबारे गरिने अनुसन्धान परियोजनामा दुई संस्थाको सहकार्यका सम्बन्धमा भएको समझदारी अनुसार सिआरएसटिडिका श्री शैलेशबहादुर पाण्डेलाई वरिष्ठ अनुसन्धाताको रूपमा आन्तरिक तवरबाट ६ महिनाको परिक्षण कालमा सो परियोजनाका लागि नियुक्त गरियो । चौतारीका पब्लिक नलेज फेलो योगेश राजको करार २०७० मंसिरमा सकिएपश्चात् नयाँ करार गरिएन तर उहाँलाई नेपालमा इन्टरनेटको प्रयोग र पहुँचसम्बन्धी परियोजनामा अनुसन्धान निर्देशकको जिम्मेवारी दिइयो ।

यही आ.व.मा मिडियामा सहायक अनुसन्धाताका रूपमा कार्यरत तीर्थ विष्टद्वारा दिइएको स्वेच्छिक राजिनामा स्वीकृत गरियो । फ्रन्ट डेस्क अफिसरमा बढुवा भएपश्चात् अंकलाल चलाउनेले लाइब्रेरीको लागि गर्दै आउनुभएको काम शकबहादुर बुढाथोकी, बुद्ध श्रेष्ठ, रमेश निरौला र रमिता महर्जनबीच बाँडफाँड गरियो । साधारणसभाको २०७० भदौ १५ गतेको निर्णयअनुसार लेखापरीक्षकमा नवराज थपलियालाई नियुक्त गरियो । यसै गरी मार्टिन चौतारीको कर्मचारीहरूको सेवाका सर्त, सुविधा र सहुलियतसम्बन्धी नियमावलीमा रहेको वार्षिक बिदा तथा बिरामी बिदा बुँदामा सुधार गरी वर्षको अन्तमा कुनै कर्मचारीको बार्षिक तथा बिरामी विदा ७ दिन संचित भएमा सो बिदालाई अर्को वर्षको

लागि संचित नगरिने तथा मार्टिन चौतारीको विधानमा रहेको निर्वाचनसम्बन्धी बुदाँमा केही दुविधा भएको हुनाले सो सुधार गर्ने निर्णय गरियो । यस आ.व मा लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरणसम्बन्धी अडिट गर्ने भनिए पनि सो अडिट हुन सकेन । यही आ.व. मा मार्टिन चौतारीको कार्यसम्पादन मूल्यांकन (Performance Evaluation) कार्य ODC की श्री इरा श्रेष्ठले गर्नुभयो ।

गत आर्थिक वर्षझैँ यस वर्ष पनि पूर्णकालीन करारमा कार्यरत कर्मचारीको हकमा स्वास्थ्य बीमाको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइयो । कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्न यसै आ.व.मा लेखा व्यवस्थापक विवेक शाह २१ दिने तालिममा भाग लिन डेनमार्क जानुभयो । बेला बेलामा हुने लाइब्रेरीसम्बन्धी कार्यशाला तथा नेपाल लाइब्रेरी एसोसिएसन तथा भक्तपूर लाइब्रेरी एसोसिएसनद्वारा प्रदान गरिएको दुइदिने लाइब्रेरीसम्बन्धी तालिममा रमेश निरौलाले भाग लिनुभयो । चौतारीका सबै कर्मचारीलाई दैनिक कामको सिलसिलामा आवश्यक पर्ने कम्प्युटरसम्बन्धी थप ज्ञान हासिल होस् भनेर आन्तरिक तवरबाट किशोर प्रधानद्वारा तीन दिने कम्प्यूटर तालिम प्रदान गरियो जसमा चौतारीका १६ जना कर्मचारीहरूको उपस्थिति थियो ।

यही आ.व मा अनुसन्धान निर्देशक सेरा तामाङले डेनमार्कमा आयोजित Danish Civil Rally 2013: On Track for Change?” कार्यक्रममा स्रोत व्यक्तिको रूपमा भाग लिनुभयो । कार्यकारी समिति अध्यक्ष प्रत्यूष वन्त दिल्लीमा Institute for Defense Studies and Analysis द्वारा आयोजित कार्यशालामा ‘Does Academia Matter to the Shaping of Mutual Perceptions in South Asia? शीर्षकमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्न जानुभयो । त्यस्तै, वन्त Indian Council for Social Science Research (ICSSR) and the International Development Research Centre (IDRC) द्वारा आयोजित ‘Status and Role of Social Science Research in Asia- Emerging Challenges and Policy Issues” विषयक अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा “Emerging Challenges of Social Science Research and Knowledge Gaps” शीर्षकको कार्यपत्र प्रस्तुत गर्न पनि जानुभयो । कार्यक्रम संयोजक लोकरञ्जन पराजुलीले थाइल्याण्डमा आयोजित Asia Pacific Scholarship Consortium (APSC) Student Meeting मा वक्ताको रूपमा भाग लिनुभयो । साथै उहाँले जापानमा आयोजित International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES 2014) मा पनि कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो र २०७१ असारबाट ६ महिनाको फेलोसिप पाएर उहाँ भारत जानुभयो । अनुसन्धानकर्ता हर्षमान महर्जनले एलाइन्स फर सोसल डाइलग (एएसडी) ले हरेक वर्ष सार्वजनिक नीतिसम्बन्धी अनुसन्धान गर्न प्रदान गर्ने फेलोसिप पाउनुभयो । यस फेलोसिपअन्तर्गत उहाँले Policy Agendas for State Support to Media: Rethinking Distribution of Governmental Public Welfare Advertisements in Nepal शीर्षकमा अनुसन्धान गर्दै हुनुहुन्छ । योगेश राज पनि यही आ.व. मा भारतको कलकत्ताको बर्द्रमान विश्वविद्यालयले आयोजना गरेको इतिहाससम्बन्धी सेमिनारमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्न तथा फोर्ड फाउन्डेसनले आयोजना गरेको दातृ संस्थाहरूसँगको प्रारम्भिक बैठकमा भाग लिन भारतको पुणे जानुभयो । त्यस्तै, योगेश राजले नेपाः स्कूल अफ सोसल साइन्सेस एन्ड ह्युमानिटिजले प्रदान गरेको एक वर्षे वरिष्ठ अनुसन्धान फेलोसिप प्राप्त गर्नुभयो । यो फेलोसिपको अवधि सन् २०१४ डिसेम्बर १ देखि २०१४ नोभेम्बर ३० सम्म रहेको छ । उहाँ उक्त फेलोसिपअन्तर्गत Violent Structuration of Society: Lynching and other extreme collective शीर्षकमा अनुसन्धान गर्दै हुनुहुन्छ प्राप्त गर्नुभयो ।

मार्टिन चौतारीले कलासम्बन्धी विषयमा सहकार्य गर्ने उद्देश्यले लसना लाइभ आर्ट हबलाई आफ्नो प्रांगणमा जग्गा उपलब्ध गराउने कामलाई यसवर्ष पनि निरन्तरता दिइयो । केही वर्षदेखि मार्टिन चौतारीले आफ्नो प्रकाशनको बजार प्रवर्द्वन हिमाल किताबमार्फत गर्दैआएकोमा यही आ.व. मा हिमाल सँगको करार समाप्त भएपछि त्यसको नवीकरण गरिएन । त्यो भन्दा उपयुक्त अन्य विकल्पहरू खोजी तथा परीक्षण गर्ने उद्देश्यले यसो गरिएको थियो । त्यसअनुरूप चौतारीले आफ्नो प्रकाशनहरूको स्टक क्लियरेन्स गर्ने उद्देश्यले विभिन्न पुस्तक पसलहरूसँग सम्पर्क गरी केही बढी (५० प्रतिशतसम्म) छुटमा पुस्तकहरू बजारमा पुर्‍याइरहेको छ । नयाँ आ.व. मा मार्टिन चौतारीले आफ्नो

प्रकाशनको वितरण कार्य वितरकमार्फत नै गर्ने योजना छ । यस क्रममा पुरानै वितरक हिमालसँग नै कुराकानी भइरहेको छ ।

यस आ.व.मा मार्टिन चौतारीले आफूले गर्दैआएको कार्यलाई निरन्तरता दिन विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाहरूसमक्ष आर्थिक सहयोगका लागि निवेदन दिएको थियो । जसअनुरूप यही आ.व. मा Ford Foundation नामक संस्थाबाट Connected Futures: Framing Interventions to Universal Connectivity in Nepal प्रोजेक्ट, Foundation Open society Institute नामक संस्थाबाट Promoting Public Debate on Higher Education Reforms in Nepal through Research and Public Interactions प्रोजेक्टमा काम गर्न अनुदान प्राप्त भयो भने भारतीय राजदुतावासलाई बुझाएको प्रस्तावमा स्वीकृत भएर दुइपक्षीय हस्ताक्षर हुन बाँकी छ । यही आ.व. मा समाज विज्ञानसम्बन्धी कार्य गर्न मार्टिन चौतारी र एसएनभि/सर्फ बीच करार गरियो । नेसनल इन्डाउमेन्ट फर डेमोक्रेसी, युएसआइपी, डिफिड, UNDEF र INET लाई दिएको निवेदन भने सफल हुन सकेन । त्यसै गरी फिनिस राजदुतावासलाई बुझाइएको निवेदन समयावधि सकिएपछि बुझाइएको भन्दै कुनै जवाफ आएन । अड हफ्टनको जीवनी छाप्न नर्वेजियन राजदुतावासलाई बुझाइएको निवेदन पनि सफल हुन सकेन । नेसनल इन्डाउमेन्ट फर डेमोक्रेसीमा संविधानसभासम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न बुझाइएको पछिल्लो प्रस्तावको भने निर्णय हुन बाँकी छ । त्यस्तै, डानिडा फेलोसिप सेन्टरमा बुझाइएको विस्तृत प्रस्ताव छनोट भई त्यसमा केही सुझावहरू प्राप्त भएका छन् जसको जबाफ २०१४ जुलाईको अन्तसम्ममा पठाइसक्नुपर्नेछ । त्यसपछि मात्र उक्त प्रस्तावको अन्तिम निर्णय हुनेछ । मार्टिन चौतारी र प्रस्तावित डोर फाउण्डेसनले डोरबहादुर विष्टसम्बन्धी काम गर्ने भनेर बनाएको योजनाअनुसार प्रस्तावित डोर फाउण्डेसनबाट दोस्रो र तेस्रो किस्तास्वरूप बाँकी सत्तरी हजार प्राप्त भयो । त्यसै गरी नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा बुझाइएको निवेदनको जवाफमा आगामी आ.व. का लागि रु. १ लाख चौतारीलाई प्रदान गरिएको जानकारी प्राप्त भएको छ । शिक्षा मन्त्रालय, उपेन्द्र महतो, सुन्दरमणि दीक्षितसमक्ष सहयोगका लागि बुझाइएको निवेदनको कुनै जवाफ प्राप्त भएको छैन ।

गत आ.व.मा चौतारीको कामलाई निरन्तरता दिन विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाबाट कोष उपलब्ध गराउन सुरु गरिएको Fund Raising Campaign लाई यो वर्ष पनि निरन्तरता दिइयो । यसअन्तर्गत यो आ.व. मा रु. ३३३,५३२.१२ रुपैयाँ मात्र संकलन हुन सक्यो । गत आ.व.मा चौतारीको कोर अकाउन्टबाट रु. ६५ लाख लुम्बिनी बैंकमा मुद्दती निक्षेपको रूपमा जम्मा गरिएको थियो । सो कार्यलाई यो आ.व. मा पनि निरन्तरता दिइयो ।

कार्यालयका कर्मचारीहरूबीच सामुहिक भावना वृद्धि गर्न र कर्मचारीहरूलाई मनोरञ्जन प्रदान गर्न समावेश गरिएका अतिरिक्त क्रियाकलापहरू भने यस वर्ष पनि हुन सकेन ।

यस आर्थिक वर्षमा चौतारीको कार्यकारी समितिले तीन जना व्यक्तिहरू तीर्थ विष्ट, रामबहादुर के.सी र योगेश राम मिश्रलाई नयाँ सदस्यता प्रदान गऱ्यो । पुराना सदस्य अरुण पौडेलले चौतारी सदस्यता नवीकरण नगरेको र बारम्बार सम्पर्क गर्न खोज्दा सम्पर्क हुन नसकेकाले उहाँको सदस्यता खारेज गरियो ।

८. अनुगमन तथा मूल्यांकन

मार्टिन चौतारीमा छुट्टै औपचारिक किसिमको अनुगमन तथा मूल्यांकन एकाई छैन । तर, अनुगमन तथा मूल्यांकन फोकल पर्सनको रूपमा मिडिया अनुसन्धान एकाईका संयोजक देवराज हुमागाईंलाई तोकिएको छ, जसद्वारा विभिन्न एकाईसँग समन्वय गरी वार्षिक कार्ययोजना र बजेट (AWAB) मा उल्लेख भएका लक्ष्य तथा क्रियाकलापहरू के कति सम्पन्न भए र कति बाँकी छन् भन्ने बारेको त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन अद्यावधिक गर्ने तथा विभिन्न एकाई तथा सम्बन्धित शाखाका अनुसन्धान निर्देशकहरूसमक्ष प्रस्तुत गर्ने काम हुन्छ । सोही त्रैमासिक प्रतिवेदनहरूका आधारमा आर्थिक वर्षको मध्यावधिमा वार्षिक कार्ययोजना र बजेट परिमार्जन गर्ने, वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने र चौतारीको वार्षिक अनुगमन तथा मूल्यांकन फ्रेमवर्क अद्यावधिक गर्ने काम गरिन्छ ।

त्यस्तै, हरेक एकाईका क्रियाकलापको अनौपचारिक ढंगले अनुगमन गर्ने संयन्त्र हुन्छ । वार्षिक कार्ययोजना तयार गरिँदा चौतारीका विभिन्न एकाईलाई आफ्नो समूहभित्र छलफल गरी आउने वर्षभरी गर्ने कार्यको योजना पेश

गर्न भनिन्छ । सबै एकाईले बुझाएको कार्ययोजनामाथि छलफल गरी तिनको उपयोगिता, आवश्यकता र सम्भाव्यतामाथि छलफल गरिन्छ । छलफलपश्चात् तिनमा आवश्यक काँटछाँटपछि वार्षिक कार्ययोजना बन्छ । र, सोहीअनुरूप बजेट बनाइन्छ । कार्ययोजना तयार भई स्वीकृत भएपछि एकाईहरूले आ-आफ्ना एकाईबाट वर्ष भरी सम्पन्न गरिने कार्यक्रमहरू कुन समयमा, कसरी र कसले गर्ने भन्ने कार्यान्वयन योजनाको फेहरिस्त तयार गर्दछन् ।

सबै एकाईले आफैँले कार्यक्रम तय गर्ने र सो कार्यान्वयनको योजना पनि आफैँले निर्माण गर्ने हुनाले समयमा गुणस्तरयुक्त कार्य सम्पन्न गर्ने दायित्व समग्रमा सम्बन्धित एकाईको रहन्छ । र, सम्पन्न गर्न नसकेमा सोको जवाफदेही पनि सम्बन्धित एकाई नै हुन्छ । सम्बन्धित एकाईका विभिन्न कर्मचारी तथा अनुसन्धानकर्ताहरूलाई आ.व.को सुरुमा सम्झौता गर्दा दिइएको TOR तथा सम्बन्धित एकाईको योजनाअनुसार कार्य भइरहेको वा हुन नसकेकोबारे महिनाको कम्तीमा दुईपटक जस्तो सम्बन्धित एकाईका संयोजकको उपस्थितिमा एकाईभित्र छलफल हुने गर्दछ । उक्त छलफलमा अगाडि नबढेको कामको सम्बन्धमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई घच्घच्याउने तथा अगाडि कसरी जाने भन्ने विषयमा अल्पकालीन योजना बनाइन्छ । कामको प्रकृति तथा अवस्था मूल्यांकन गर्दै पूर्वयोजनामा परिमार्जन गर्नुपर्ने भएमा सबैको सहमतिमा परिमार्जन गरिन्छ । चौतारीका विभिन्न एकाईहरू सेरा तामाङ, प्रत्यूष वन्त र योगेश राजलाई भाग लगाएर त्यसको नियमित अनुगमनको जिम्मा दिइएको छ । सेरा तामाङको मातहतमा लोकतन्त्र र शासनपद्धति तथा मिडिया एकाई; प्रत्यूष वन्तको मातहतमा शिक्षा, पुस्तकालय, छलफल र प्रकाशन एकाई रहेका छन् । त्यस्तै, मेटेरियल ट्रान्सफर्मेसनन्ससम्बन्धी एकाईको जिम्मा योगेश राजलाई दिइएको छ । उनीहरूले आ-आफ्नो मातहतका एकाईको कामको निरन्तर अनुगमन गर्ने सिलसिलामा एकाईहरूसँग बोर्डले नियमित भेटघाट र छलफल गरिरहने, प्रगतिबारे सोधपुछ गरिरहने हुनाले सबैलाई आफूले रोजेको काम र तोकेको समयभित्र सम्पन्न गर्न सदैव दबाब रहन्छ ।

तीन-तीन महिनामा तयार गरिने प्रगति प्रतिवेदनका अलावा समय समयमा विभिन्न एकाईअन्तर्गत भएका कामको आन्तरिक समीक्षा गरी प्रतिवेदन तयार पार्ने काम पनि गरिन्छ । मिडिया *अध्ययन जर्नल*को आठ अंकसम्मको आन्तरिक समीक्षा प्रतिवेदन यसको वेबसाइटमा राखिएको छ (हेर्नुहोस् : http://martinchautari.org.np/files/Eight-Years-of-Media-Journal_20May2014.pdf) । त्यस्तै, चौतारीको पुस्तकालयबारे गत आर्थिक वर्षमा गरिएको अध्ययनका आधारमा यस आ.व.मा प्रतिवेदन तयार पारिएको छ । यस्ता समीक्षाहरूबाट विगतमा गरेका कामहरू फर्केर हेर्ने र भएका कमीकमजोरी सच्याएर अघि बढ्ने अवसर प्राप्त हुन्छ ।

चौतारीका सबै कार्य सार्वजनिक हुने र अझ चौतारीले सदैव आफ्ना कार्यको सार्वजनिक मूल्यांकन होओस् भन्दै आएको छ । विभिन्न व्यक्तित्वहरूले सार्वजनिक सभा-समारोहमा, पत्रिकामा मार्टिन चौतारीबारे विभिन्न अवसर तथा मञ्चमा अभिव्यक्त गरेका विचार, चौतारीका प्रकाशनमाथि गरिएका समीक्षा र टिप्पणीलाई पनि अनुगमन तथा मूल्यांकनका क्रममा ध्यान दिने गरिएको छ ।

चौतारीले अनौपचारिक शैलीमा विगतदेखि गर्दैआएको अनुगमन तथा मूल्यांकनको माथि उल्लिखित तरिकाका अलावा डानिडा हुगोको पाँच वर्षे रणनीतिक साझेदार भएपछि सो दातृ संस्थाको आग्रहमा औपचारिक किसिमको संयन्त्र तयार गरी त्यसलाई लागू गर्ने गरेको पनि छ । त्यसको सिलसिलामा तयार पारिएको अनुगमन तथा मूल्यांकन ढाँचा (M&E Framework) लाई उक्त संस्थाको सुझावका आधारमा अन्तिम रूप दिएर एउटा संस्थागत डकुमेन्ट तयार भएको छ । उक्त ढाँचाअनुसार २०६५/०६६ लाई आधार वर्ष बनाई पाँचवर्ष (२०६६/०६७ देखि २०७०/०७१ सम्म) को मार्टिन चौतारीको हरेक वर्षको लक्ष्य (target) निर्धारण गरिएको छ, जुन संख्यात्मक भएकाले लक्ष्यअनुसार कति काम भयो वा भएन भनेर हेर्न सकिन्छ । यस वर्ष पनि गत वर्ष जस्तै छलफल तथा सम्मेलन आयोजनाका सन्दर्भमा M&E Framework मा लिइएको वार्षिक लक्ष्यको नजिक पुगिएको छ । प्रकाशनका सन्दर्भमा भने कतिपय लक्षित पुस्तक वा नीतिपत्र प्रकाशन हुन सकेनन् (हेर्नुहोस् यसै प्रतिवेदनको दोस्रो खण्ड) ।

विगत वर्षहरूमा डानिडा हुगो समेतको संलग्नतामा चौतारीले गरेको कामको संयुक्त वार्षिक मूल्यांकन (Joint Annual Review) गर्ने गरिएको थियो । गत आर्थिक वर्षमा डानिडा हुगोसँगको साझेदारी अन्तिम वर्ष भएकोले साझेदारीकै एकमुष्ट मूल्यांकन भयो । गत आर्थिक वर्षको समाप्तीपश्चात् चौतारी र डानिडा हुगोबीचको साझेदारीको (चार वर्षे) मूल्यांकन गर्नका लागि चौतारीले Organization Development Center (ODC) मा

आवद्ध परामर्शदाता इरा श्रेष्ठलाई छनोट गरेको थियो । उहाँले गर्नुभएको मूल्यांकन प्रतिवेदनको पहिलो मस्यौदा नोभेम्बर २०१३ मा दिनुभएको थियो । त्यसलाई चौतारीको कार्यकारी समितिका प्रतिनिधि, कर्मचारीहरूले अध्ययन गरी चौतारीको तर्फबाट प्रदान गर्नुपर्ने सुझाव दिएका थिए । चौतारी तथा डानिडा हुगोका तर्फबाट दिइएका विभिन्न चरणको सुझावका आधारमा सो प्रतिवेदनलाई मार्च २०१४ मा अन्तिम रूप दिइएको थियो । ५७ पेजको अनुसूचीसहित कूल ११४ पृष्ठको सो प्रतिवेदनमा चौतारीले चार वर्षको लक्ष्य, उद्देश्य तथा योजना के कति हासिल गर्न सक्यो, यसलाई विभिन्न सरोकारवालाहरूले के कस्तो मूल्यांकन गरे, तथा चौतारीले आफूलाई दीगो रूपमा टिकाउनका लागि के कसरी अगाडि बढ्नु आवश्यक छ भन्ने पक्षबारे विस्तृत चर्चा छ । चौतारीले गरिरहेको अनुसन्धानमुखी कामलाई विभिन्न प्राज्ञिक क्षेत्रका व्यक्तित्वहरूले उच्च मूल्यांकन गरेको, चौतारी नेपालको वर्तमान परिवेशमा परिवर्तनको निकै महत्वपूर्ण बाहक भएको, यसका गतिविधिबाट अनुसन्धान क्षेत्रमा लागेका वा लाग्न चाहने व्यक्तिहरूले लाभ लिइरहेकोले यस्तो संस्थाको स्थायित्व अति महत्वपूर्ण छ भन्ने सो प्रतिवेदनको निष्कर्ष छ । यद्यपि, प्राज्ञिक अनुसन्धानमा केन्द्रित यसका गतिविधिका कारण अहिलेको परिस्थितिमा चौतारीले गर्ने क्रियाकलाप नेपालमा काम गरिरहेका वा गर्न चाहने दातृसंस्थाको प्राथमिकतामा नपर्ने हुनाले नै यसले आर्थिक संकट बेहोर्नुपरेको बताइएको छ । त्यसैले आर्थिक रूपमा टिक्नका लागि या त वैकल्पिक स्रोतको पहिचान गरी त्यसतर्फ पहल गर्नुपर्ने अथवा विकासे प्रकृतिका कामहरूमा पनि आफूलाई सरिक गराउँदै आफ्नो अनुसन्धानमुखी चरित्रलाई त्यतातिरबाट आर्थिक रूपमा भरथेग गर्दै दीगोपन दिनुपर्ने सुझाव सो प्रतिवेदनमा दिइएको छ । थोरै बाहेक चौतारीले वार्षिक योजनाअनुसार गर्ने भनेका क्रियाकलापहरू समयमा सम्पन्न गरेको हुँदाहुँदै पनि पाँच वर्षे रणनीतिक योजना र अनुगमन तथा मूल्यांकन ढाँचामा उल्लेख गरिएका लक्ष्य, उद्देश्य तथा अपेक्षित परिणामलाई मापक बनाएर हेर्दा चाहिँ तीसँग क्रियाकलापको वा चौतारीले गरेका योगदानको त्यति तादात्म्यता नदेखिएको प्रतिवेदनको निष्कर्ष छ । अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा चौतारीले रणनीतिक योजनामा उल्लेख गरेको लक्ष्य वा त्यसमा उल्लिखित विभिन्न सूचकलाई आधार बनाएर हेर्दा यसका क्रियाकलापहरूबाट के परिणाम प्राप्त भयो भनेर प्रस्ट देखाउन नसकिएको कुरालाई प्रतिवेदनमा चौतारीको कमजोरीका रूपमा औंल्याइएको छ ।

९. मार्टिन चौतारीका क्रियाकलापको सार्वजनिक चर्चा र प्रभाव

मार्टिन चौतारीले आयोजना गरेका विभिन्न छलफल र यस संस्थाले प्रकाशन गरेका पुस्तक, जर्नल र नीतिपत्र आदिका विषयबारे छापामाध्यम, र अन्य मिडियामा समाचार, फिचर लेख, समीक्षा र क्याप्सनसहित फोटाहरू प्रकाशित भए । *कान्तिपुर, द काठमाण्डु पोष्ट, नागरिक, रिपब्लिका, नेपाल समाचारपत्र, अन्नपूर्ण पोष्ट, नयाँ पत्रिका,* र *गोरखापत्र*जस्ता राष्ट्रिय दैनिकले चौतारीले आयोजना गरेका छलफल, सेमिनार, सम्मेलन र यस संस्थाले प्रकाशन गरेका विभिन्न पुस्तक, जर्नल र नीतिपत्रका बारेमा समाचार दिएका छन् । त्यसै गरी अन्तर्राष्ट्रिय जर्नलहरूमा पनि मार्टिन चौतारीले प्रकाशित गरेका पुस्तकहरूबारे समीक्षा भए (हेर्नुहोस् अनुसुची ४) ।

यो आ.व.मा मार्टिन चौतारीको प्रकाशनबारे मिडियामा राम्रै चर्चा भयो । चौतारीले प्रकाशन गरेको *नेपाली म्यागेजिनका २५ वर्ष* पुस्तकबारे प्राध्यापक पी. खरेल, जुनारबाबु बस्नेत र ऋषिकेश दाहालले समीक्षा गरे । यस पुस्तकलाई खरेलले 'अलमलबीचको प्रकाशन' भन्दै 'स्थायी सम्पादक र नियमित कलमजीबीबाहेक अन्य हस्तीको अधिकतम सहयोग सामेल हुन सके थप नयाँ सोच, विचार र सिर्जनाको सम्भावना बढ्छ भन्ने सुझाव दिएका छन् । बस्नेतले 'म्यागेजिनकारिताको अध्ययन गर्न चाहनेका लागि पुस्तकले नयाँ मार्ग देखाएको छ' र ऋषिकेश दाहालले 'नेपालको म्यागेजिनकारिताका केही प्रवृति बुझ्न उपयोगी छ ' भनी टिप्पणी गरेका छन् । चौतारीबाट प्रकाशित जेबी विश्वकर्मा लिखित पुस्तक *नेपाली मिडियामा दलित*का बारेमा रधुनाथ लामिछानेको समीक्षा *नागरिक* दैनिकमा छापियो । सञ्चारमा दलित विमर्श शीर्षकमा प्रकाशित यस समीक्षाले पुस्तकलाई '...अन्य क्षेत्रमा दलितको पहुँच नियाल्दै सञ्चार माध्ययममा उनीहरूको उपस्थिति र सार्थक भूमिका खोज्ने प्रयत्न' भने । चौतारीबाट प्रकाशित भएको तात्सुरो फुजिकुराको *'डिस्कोर्सेस अफ अवेरनेस : डेभलपमेन्ट, सोसल मुभमेन्ट एण्ड द प्राक्टिस अफ फ्रिडम इन नेपाल'* का बारेमा समीक्षा गर्दै दीपक अर्यालले 'विकासको सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक तथा प्रभुत्ववादी चरित्र बुझ्न चाहनेहरूका लागि यो किताव उत्कृष्ट खुराक हुन सक्छ' भनेर लेखे । योगेश राजको *सन्ध्या संरचना : हिन्दूनेवारहरूको मृत्युचेतना* का बारेमा *हिमाल खबर*पत्रिकामा एउटा समीक्षा छापियो । उक्त समीक्षामा यस पुस्तकलाई ' ... समाजशास्त्र, नेतृत्व, इतिहास, मनोविश्लेषण आदिका विद्यार्थी तथा गम्भीर अध्येताहरूका लागि यो कृति एउटा दुर्लभ उपहार भएर आएको छ' भनी उल्लेख गरेको छ । सञ्जीव उप्रेतीले *समकालीन साहित्य*मा चौतारीले

केही वर्षअघि पुनःप्रकाशित गरेको मार्क लिक्टीको पुस्तक *स्विटेबली मोडर्न* का बारेमा आफ्ना धारणा पस्कँदै यस पुस्तकले वामविश्लेषहरूले भन्ने गरेको मध्यम वर्गका बारेमा खासै केही चर्चा नगरेको भन्दै आलोचना गरेका छन् । यति हुँदाँहुदै पनि यो पुस्तक समाजशास्त्रीदेखि लिएर साहित्य/संस्कृतिका सबै अध्येताहरूका निम्ति उपयोगी छ भन्ने उप्रेतीको मत छ । Werner Menski ले *साउथ एसियन रिसर्च* ३३(३) मा सीके लालद्वारा लिखित *नेपालीय हुनलाई* को समीक्षा गरेका थिए । यसरी अधिकांश समीक्षकहरूले चौतारीले प्रकाशन गरेका पुस्तकहरूलाई 'महत्वपूर्ण' र 'उपयोगी' बताएका छन् ।

यसबाहेक चौतारीले निकालेका पुस्तक र आयोजना गरेका कार्यक्रमहरूलाई उद्धृत गर्दै विभिन्न लेखक तथा पत्रकारहरूले लेख वा समाचार लेखेका छन् । प्राध्यापक अभि सुवेदीले चौतारीको पुस्तक *इलोक्वेन्ट हिल्स*को बारेमा काठमाडौँमा गरिएको छलफललाई लिएर *कान्तिपुर* दैनिकमा 'प्रभाव, माइक र साँझ' शीर्षकमा लेख लेखेका थिए । त्यसै गरी जेम्स श्यारोकले *द काठमाडौं पोष्ट*मा, अर्चना थापाले *ल.लिट.*मा चौतारीले प्रकाशन गरेका पुस्तकको चर्चा गरेका छन् । त्यसै गरी मार्टिन चौतारीले नियमित रूपमा आयोजना गर्ने योङ्ग रिसर्चर्स कन्फरेन्सका बारेमा *द काठमाडौं पोष्ट*ले फिचर बनाएर प्रकाशन गरेको थियो (हेर्नुहोस् अनुसूची ४) ।

सार्वजनिक छलफल, अनुसन्धान र अनुसन्धानात्मक कृतिको प्रकाशन गर्ने संस्थाका रूपमा मार्टिन चौतारीको प्रभावकारिता बढ्दो छ । हामीले प्रकाशित गरेका केही सामग्रीलाई विभिन्न विश्वविद्यालयले आफ्ना पाठ्यक्रमहरूमा स्रोत सामग्रीको सूचीमा समेटेका छन् । त्यस्तै विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूले चौतारीसँग साझेदारी गरेर संयुक्त गतिविधिहरू गर्न रुचि देखाएका छन् । तदनुरूप विभिन्न संस्थाहरूसँग अनुसन्धान तथा छलफलको सिलसिलामा विभिन्न किसिमका सहकार्यहरूले यस आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता पायो ।

चौतारीले निकालेका पुस्तक वा यहाँबाट उत्पादित अनुसन्धानमूलक लेखहरू त्रि.वि. र मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयका विभिन्न पाठ्यक्रममा स्रोत सामग्रीका रूपमा समावेश हुने क्रम बिस्तारै बढ्न थालेको छ । जस्तो, हामीले अहिलेसम्म थाहा पाएकामध्ये त्रि.वि.को एमफिल समाजशास्त्र, एमफिल अंग्रेजी, एम.ए. समाजशास्त्र/मानवशास्त्रमा तथा मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयको बी.ए तथा एम.ए. तहको पाठ्यक्रममा पनि चौतारीबाट प्रकाशित विभिन्न पुस्तकहरू पाठ्य सामग्री वा स्रोत सामग्रीका रूपमा राखिएका छन् ।

मार्टिन चौतारीले गरिरहेको अध्ययन अनुसन्धानको प्रयोग विश्वविद्यालयभन्दा बाहिर पनि भइरहेको छ । डच सहायता नियोगअन्तर्गतको सर्फको आर्थिक सहयोगमा प्रकाशित नेपालमा इतिहास शिक्षा र अनुसन्धानबारे योगेश राज र प्रत्यूष वन्तले गरेको अनुसन्धानमा प्रयोग गरिएको तथ्यांक पत्रिकामा अरूले पनि उद्धृत गर्न थालेका छन् । उदाहरणका लागि १७ जुन सन् २०१४ को *द काठमाडौं पोष्ट*मा नेपालमा इतिहास पढ्ने विद्यार्थीको संख्या घट्दै गएकोबारे समाचारमा यसरी तथ्यांक प्रयोग गरिएको थियो । यसले नेपालमा इतिहास अध्ययनबारे चौतारीको अध्ययन प्रभावकारी र विश्वसनीय रहेको देखाउँछ ।

नेपालमा समाज विज्ञानको विकासका लागि समाज विज्ञान अनुसन्धान परिषद्को आवश्यकताबारे मार्टिन चौतारीले निरन्तर आवाज उठाइरहेको छ । यसलाई ध्यान दिई यस आ.व.मा प्रस्तावित समाज विज्ञान अनुसन्धान परिषद् नेपालको राणनीतिक योजना बनाउने कार्यमा मार्टिन चौतारीले पनि सहयोग गरेको थियो । डा. पिताम्बर शर्मा, डा. बालगोपाल वैद्य र डा. द्वारिकानाथ ढुंगेलद्वारा तयार पारिएको मस्यौदामाथि चौतारीका विज्ञहरूले टिप्पणी गरेका थिए जसका कारण त्यो रणनीतिक योजना परिमार्जन गर्न मद्दत पुगेको थियो । चौतारीबाट दिइएका धेरै टिप्पणी सम्बोधन भई यो रणनीतिक योजना समाज विज्ञान अनुसन्धान परिषद् तदर्थ समितिबाट प्रकाशित भइसकेको छ ।

मार्टिन चौतारीले सरकारी नीति तथा योजनाका मस्यौदामाथि पनि छलफल र बहस गर्दै आइरहेको छ । यो आ.व.मा चौतारीले उच्चशिक्षा नीति र सूचना प्रविधि मार्गचित्रका मस्यौदाबारे छलफल मात्र आयोजना गरेन, यी दुवै मस्यौदाबारे बृहत् समूहमा बहस गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा लेख पनि प्रकाशित गऱ्यो । देवेन्द उप्रेती, प्रमोद भट्ट र प्रत्यूष वन्तद्वारा लिखित 'समीक्षामा उच्चशिक्षा नीति' शीर्षकको लेख २०७१ असार २६ मा *कान्तिपुर*मा छापिएको थियो । त्यस लेखको समर्थन गर्दै र यस्ता नीतिबारे सार्वजनिक बहस हुन आवश्यक भएको तर्कसहित भोलिपल्ट एक जना पाठकले उक्त पत्रिकामा पत्र लेखेकी थिइन् । त्यस्तै सन् २०१४ जुन २५ मा *द काठमाडौं पोष्ट*मा योगेश राजको 'रोडम्याप टु नो होयर' शीर्षकको लेख छापिएको थियो । उक्त लेख नेपाल सरकारले जारी गर्न लागेको

सूचना प्रविधि मार्गचित्रमाथि केन्द्रित थियो । यस्ता क्रियाकलापबाट मार्टिन चौतारीलाई अनुसन्धानमा आधारित छलफल गर्ने 'पोलिसी इन्स्टिच्यूट' को रूपमा पनि चिनिन थालेको छ ।

मार्टिन चौतारीले पछिल्लो समयमा आफ्नो कामको प्रकृतिलाई ध्यान दिँदै यस्तै काम गर्ने संस्थाहरू त्यसमा पनि विशेषतः विश्वविद्यालयसँगको सहकार्यलाई जोड दिइएको छ । काठमाडौँ विश्वविद्यालयको भाषा तथा आमसञ्चार विभाग, नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज र न्यूक्यासल युनिभर्सिटी जस्ता विश्वविद्यालयसँगको सहकार्यमा विभिन्न काम भएको छ । साथै मार्टिन चौतारीले नेपाल पालिसी रिर्सच नेटवर्क, साउथ एसिया इन्स्टिच्युट अफ एडभान्स स्टडिज, नेपाल मेन्टल हेल्थ फाउन्डेसन, नेपाः स्कूल, सोसल साइन्स बहाः, काठमाडौँ विश्वविद्यालय, चौखट जस्ता संस्थासँगको सहकार्यमा छलफल, कार्यशाला तथा सम्मेलनको आयोजनालाई निरन्तरता दिइरहेको छ ।

१०. कार्य समिति

कार्यकारी समिति कोषाध्यक्ष श्री सिर्जना सुब्बा र सदस्यहरू श्री संगीता पाण्डे, मधुसुदन सुवेदी र सुशील मैनाली गरी ४ जनाको कार्यावधि यो आर्थिक वर्षको सुरुमा समाप्त भएको थियो । रिक्त सदस्यको निर्वाचनका लागि उम्मेदवारी दर्ता गर्न आह्वान गरिएकोमा चार जना– श्री सुशील मैनाली, कृष्णप्रसाद अधिकारी, सिर्जना सुब्बा र योगेश राम मिश्र– ले आ-आफ्नो उम्मेद्वारी दर्ता गर्नुभएकाले उहाँहरू निर्विरोध निर्वाचित हुनुभयो । साधारण सभापश्चात् बसेको कार्यकारी समितिको पहिलो बैठकले श्री सिर्जना सुब्बालाई कोषाध्यक्ष पदमा चयन गर्‍यो ।

आ.व २०७०/७१ को लागि मार्टिन चौतारीको कार्यसमिति यस प्रकारको रहेको छ :

अध्यक्ष	प्रत्यूष वन्त
सचिव	प्रमोद भट्ट
कोषाध्यक्ष	सिर्जना सुब्बा
सदस्यहरू	सुशील मैनाली, लोकरञ्जन पराजुली, कृष्णप्रसाद अधिकारी र योगेश राम मिश्र

अनुसूचीहरू

अनुसूची १

Martin Chautari’s Regular Discussion (Fiscal Year 2013- 2014)

Sunday Research Seminar

21 July 2013
Policy Discussion Series (Jointly Organized with Southasia Institute of Advanced Studies and Nepal Policy Research Network)
Post 2015 Development Agenda and Challenges for Nepal
Dr. Madhav Karki, Institute for Social and Environmental Transition, Nepal (ISET-Nepal)

28 July 2013
Life and Works of Tirtha Lal Na:gha:bhani
Dr. Chunda Bajracharya, Tribhuvan University; Kashinath Tamot, Nepal Research Centre and Malla K. Sundar

4 August 2013
How to Write History of Nepali Magazines?
Harsha Man Maharjan and Arjun Panthi, Martin Chautari

18 August 2013
The Impact of the Political Transition on Nepal's Foreign Policy
Shiva Prasad Tiwari, Independent Researcher

11 August 2013
Federalism and Development: Which Model is Better?
Dr. Mahendra Lawoti, Western Michigan University, USA

25 August 2013
Policy Discussion Series (Jointly Organized with Southasia Institute of Advanced Studies and Nepal Policy Research Network)
Intellectuals' Engagement in Policy Reform in Nepal: An Experience of 1990 Liberalization Policy
Dr. Bhola Nath Chalise, Economist/Former Secretary, Government of Nepal

1 Sept 2013
Twenty Eight Years of SAARC: What Does It Say about Regional Cooperation in South Asia?
Prem Raj Khanal, University of Northampton, UK

8 Sept 2013
Protest Movements in India and Nepal: A Study of Nirbhaya and Occupy Baluwatar Movements
Dr. Anjoo Sharan Upadhyaya, Banaras Hindu University/Central Department of Political Science, Tribhuvan University

15 Sept 2013
Women in Nepali Academia
Sudha Tripathi and Neeti Aryal Khanal, Tribhuvan University; and Ekku Maya Pun, Kathmandu University

22 Sept 2013
History Discussion Series (Jointly Organized with History Association of Nepal and Central Department of History, Tribhuvan University
Changes in Landscape of Kathmandu: Vision from Photographic History of Nepal
Ganesh Rai (Sarad), Independent Researcher

29 Sept 2013
Education, Employment and Transition: The 'Marginalised' Experience in Nepal
Shrochis Karki, University of Oxford, UK

6 Oct 2013
Use of Archives in Academia and Beyond
Prakash Darnal, National Archives and Deepak Aryal, Madan Puraskar Pustakalaya

27 Oct 2013
Policy Discussion Series (Jointly organized with Nepal Policy Research Network and Southasia Institute of Advanced Studies)
Why are Inclusion Policies in Nepal Ineffective? What could be the Way Forward?
Dipendra Jha, Advocate

10 Nov 2013
Legal Scholarship in Nepal
Dr. Yubraj Sangroula, Kathmandu School of Law and Dr. Bipin Adhikari, Nepal Consulting Lawyers, Inc

17 Nov 2013
Jumla Expedition: Memories of Dor Bahadur Bista and His Karnali Institute
John Hames, Studio Without Walls (http://studiowithoutwalls.com)

24 Nov 2013
Retention of Nurses in Rural Nepal: How Can Health Sector Decentralization Help?
Dr. Joanna Morrison, University College London, UK

1 Dec 2013
Policy Discussion Series (jointly organized by MC, Southasia Institute of Advanced Studies and Nepal Policy Research Network)
Research for Policy Making in Complex Areas Like Climate Change and Food Security in Nepal: Some Reflections
Jagannath Adhikari, Australian National University, Australia/Martin Chautari

8 Dec 2013
Projection of Chepangs Identities in Their Literary Texts
Dr. Rishiram Adhikari, Nepal Sanskrit University

15 Dec 2013
Review of Martin Chautari's *Media Adhyayan* Journal (Volume 1 - 8)
Tilak Pathak, Journalist

22 Dec 2013
Democratic Reforms, "Democratic" Resistance and the Lengthening of the Transition
Dr. Mahendra Lawoti, Western Michigan University, USA

29 Dec 2013
Policy Discussion Series (Jointly organized with Nepal Policy Research Network and Southasia Institute of Advanced Studies)
Lessons from the Nepali Peace Process
Geja Sharma Wagle, Nepal Institute for Policy Studies

5 Jan 2014
Study of Prajnaparamita Text Recitation Ritual: Cultural Implications of an Event
Bikash Gnawali, Martyr Ramnath Memorial College

12 Jan 2014
Migration and Coping Strategies: A Study of Indian Migrant Flutesellers in Kathmandu
Man Kumari Thada, Prabin Nanicha Shrestha and Shivadhar Mahato; Independent Researchers

19 Jan 2014
Medical Practices and the Health Related Situation Then and Now (2026-2070v.s.): Personal Reflections
Dr. Sundar Mani Dixit, Senior Physician

26 Jan 2014
Assessing the Effects of Remittances on Human Capital in Nepal
Apoorva Lal, Williams College, USA

2 Feb 2014
Ban on Plastic Shopping Bags in Nepal: Environmental and Socio-economic Assessment
Pramod Bhagat, Himalayan Climate Initiative

9 Feb 2014
Socio-structural Causes of Political Corruption in Nepal
Dipesh Kumar Ghimire, Tri-chandra College

16 Feb 2014
Media's Role in Transition to Democracy: The Situation in Post-conflict Nepal
Nirmal Rijal, Equal Access

23 Feb 2014
Policy Discussion Series (Jointly Organized with Southasia Institute of Advanced Studies and Nepal Policy Research Network)
Rise of Aam Aadmi Party in India: Parallels on the Possibilities of the Rise of Alternative Political Force in Nepal
Barsha Paudel, Himal Southasia

2 March 2014
Transcending Norms through Speaking
Amina Singh, Doctoral Student, Centre for Research in Learning and Change, University of Technology Sydney

9 March 2014
Livelihood-based Environmental Education in the Endogenous Development of Nepal
Manita Shrestha, Doctoral Student, Tokyo Gakugei University, Japan

23 March 2014
What Women Face when going out from Home: Gendered Exclusionary Powers in Public Space in Kathmandu
Seika Sato, PhD, Teikyo University, Japan

30 March 2014
Academic Writings on Women of Nepal, 1951-2014: A Reflection
Surabhi Pudasaini, CHAUKHAT

6 April 2014
Livestock Management Practice and its Transformation at Nashon
Jiban Poudel, Central Department of Sociology/Anthropology, Tribhuvan University

13 April 2014
Policy Discussion Series (Jointly organized with Nepal Policy Research Network and Southasia Institute of Advanced Studies)
Development Planning in the National Planning Commission: An Insider View
Dr. Swoyambhu Man Amatya, Former Secretary, Government of Nepal

20 April 2014 / 7 Baisakh 2071
Policy Discussion Series (Jointly organized with Nepal Policy Research Network and Southasia Institute of Advanced Studies)
Further Optimization of Upper Karnali Project: A Key to Energy Crisis and Prosperity
Dr. Hari Prasad Pandit, Institute of Engineering, Tribhuvan University

4 May 2014
Mapping Radical Politics in Post-1990 Nepal
Bhaskar Gautam, Research Fellow, Kyoto University

11 May 2014
Policy Shifts in Financing Higher Education in Nepal
Prem Poudel, Lecturer, Tribhuvan University

18 May 2014
Navigating Education: Education among Squatters in Kathmandu
Reidun Faye, PhD Candidate, Bergen University College, Norway

25 May 2014
Death Ritual Practice among Hindu Chhetries at Kathmandu Valley
Abhiyan KC, Central Department of Sociology and Anthropology, Tribhuvan University

1 June 2014
Restructuring Tribhuvan University: Personal Experiences
Soorya Lal Amatya, Emeritus Professor, Tribhuvan University

8 June 2014
Promoting Psychosocial Health and Empowerment among Female Sex Workers in Kathmandu: A Pilot Peer Education Intervention
Lauren M. Menger, Colorado State University, USA

15 June 2014
Feasibility of Grid-connected Solar Photovoltaic Systems in Kathmandu
Maneeshika Madduri, Stanford University, USA

22 June 2014
25 Years in the Knowledge Enterprise: What have I Learned?
Pratyoush Onta, Martin Chautari

6 July 2014
Village Making, Politics of ‘Ritual Time Compression’ and Dhimal Indigenous Activism
Janak Rai, Tribhuvan University

13 July 2014
Public University in Nepal: Possibility of Formation
Narendra Koirala, General Secretary, Community Campus Teachers’ Association

Mangalbaarey Discussion Series

16 July 2013
Mental Health Discussion Series (Jointly Organized with Nepal Mental Health Foundation)
The Stigma of Mental Illness: Lived Experiences
Nir Prakash Giri, Psychosocial Disability Rights Activist and Kundan Kafle, a Person Living with Psychosocial Disability

23 July 2013
Book Discussion Series
"Propaganda"/"Popular" Books and their Market in Nepal
Ajit Baral, Fine Print and Krishna Abiral, Writer/Journalist

30 July 2013
Art Discussion Series
Anish Kapoor and Globalism
Owen Duffy, Virginia Commonwealth University, USA

6 August 2013
Commercialization of Agricultural Products in Tarai
Birendra B. Basnet, Buddha Air

13 August 2013
What is happening in Nepal?
Electoral Constituency Delineation: What's All the Controversy About?
Dambar Chemjong, Electoral Constituency Delineation Commission

20 August 2013
Impunity in Nepal and the Issues concerning the Disappeared Citizens
Ram Kumar Bhandari, Committee for Social Justice /National Network of Families of the Disappeared Citizens

27 August 2013
Nepal's Sovereignty and Foreign Intervention
Narayan Man Bijukchhe 'Rohit', Nepal Workers Peasants Party

3 Sept 2013
This Country is Yours: A Photographic Narrative of Social and Political Transformation in Nepal
Surendra Lawoti, Ontario College of Art and Design University, Canada

10 Sept 2013
What is happening in Nepal?
Securing Gains, Learning Lessons: From the Old to the New Constituent Assembly
Khimlal Devkota, UCPN (Maoist)

17 Sept 2013
Accomplishments and Shortcomings of the Anthropological and Historical Research on the 'People's War' in Nepal and its Aftermath
Marie Lecomte-Tilouine, Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS); John Whelpton, Historian; Deepak Thapa, Social Science Baha; CK Lal, Political Analyst and Kiyoko Ogura, Journalist
(Discussion is jointly organized with Social Science Baha. The Presentations will be in English)

24 Sept 2013
Book Discussion Series
Prakash A. Raj's *Maharaj Chandra Shamsherko Jivani*
Dr. Shaphalya Amatya, Historian and Prakash A. Raj, Author

1 Oct 2013
Writing Children's Literature in Nepal
Shashwat Parajuli, Writer

8 Oct 2013
What is happening in Nepal?
Security Issues of Voters' Data for Constituent Assembly Election
Santa B. Basnet, Center for Research in Social Defense Technology (CRSDT/nec)

22 Oct 2013
Mental Health Discussion Series (Jointly Organized with Nepal Mental Health Foundation)
Missing Category of Health: Teaching Mental Health at the School (Secondary) Level
Obindra B. Chand, Center for Disability and Mental Health Studies (CDMHS) and Madhu Bilash Khanal, School Psychologist/Centre for Mental Health and Counseling-Nepal (CMC-Nepal)

26 Nov 2013
Knowledge Production beyond Academia
On Epistemic Diversity in Poor Societies: A Case of Historiography in Post-1950 Nepal
Yogesh Raj, Martin Chautari/Nepal Engineering College, Pokhara University
Dependency on Producing Public Knowledge: An Experience from Post - 1990 Nepal
Devendra Uprety, Martin Chautari
Discussant: Pratyoush Onta, Martin Chautari

3 Dec 2013
Book Discussion Series
Mohan Mainali's *Upallo Thalo*
Bimal Aarohi, Tri-Chandra College and Mohan Mainali, Author

10 Dec 2013
What is happening in Nepal?
The Second Constituent Assembly Elections: What does it Mean for the Dalits, Janajatis, Madhesis and Women?
Tula Narayan Shah, Nepal Madhesh Foundation; Yam Bahadur Kisan, Tribhuvan University; Shankar Limbu, Lawyer's Association for Human Rights of Nepalese Indigenous People (LAHURNIP) and Kala Rai, Vote Kaslai? Netrilai!

17 Dec 2013
Mental Health Discussion Series (Jointly Organized with Nepal Mental Health Foundation)
Prevalence of Common Mental Health Problems and Perceived Stigma in Nepal
Ramesh Prasad Adhikari, Transcultural Psychosocial Organization-Nepal

24 Dec 2013
Book Discussion Series
Sudheer Sharma's *Prayogshala: Nepali Sankraman ma Delhi, Darbar ra Maobadi*
Bishnu Sapkota, Political Analyst and Post Bahadur Basnet, Journalist

31 Dec 2013
Management of the "Peoples' Liberation Army": Trajectories of the Discharged and Voluntarily Retired Maoist Combatants
Kailash Rai, Ramesh Rai and Shak Bahadur Budhathoki; Martin Chautari

7 Jan 2014
From Subjects to Citizens? Political Economy of Social Change in Rural Nepal
Dr. Jeevan R. Sharma, University of Edinburgh, UK7 Jan 2014/ 23 Pus 2070

14 Jan 2014/30 Pus 2070
What is happening in Nepal?
Road Expansion Drive in Kathmandu Valley: Where is it Heading?
Bhaikaji Tiwari, District Commissioner, Kathmandu Valley Development Authority and Tirtha Koirala, Kantipur Television

21 Jan 2014
Water, Sanitation and Hygiene for All in Nepal: Possible by 2017?
Ashutosh Tiwari, WaterAid Nepal

4 Feb 2014
Media Discussion Series
Hydropower Development: Ground Realities
Kumar Pandey, Independent Power Producers' Association, Nepal (IPPAN)

11 Feb 2014
What is happening in Nepal?
Government Formation and Constitution Writing: Will the NC-UML Coalition Deliver?
Agni Kharel, Leader, Communist Party of Nepal (Unified Marxist–Leninist)

18 Feb 2014
Mental Health Discussion Series (Jointly Organized with Nepal Mental Health Foundation)
Breaking the Chains of Stigma
Matrika Devkota, Koshish

25 Feb 2014
Tribhuvan University Related Research Center CERID: Personal Reflections
Dr. Krishna Chandra Sharma, CERID

4 March 2014
Biggest Killer of Women: Cervical Cancer in Nepal
Dr. Aarati Shah, Cancer Specialists, Bir Hospital

11 March 2014
What is happening in Nepal?
Structural Constraints of Women's Liberation
Hisila Yami, UCPN(Maoist)

18 March 2014
Women in the Security Sector: Experiences and Challenges
Parbati Thapa, former Deputy Inspector General

25 March 2014
My Body My Rights? : Labour Rights of Bar Girls
Menuka Thapa, Raksha Nepal and Swastika Lama, Bar Dancer

1 April 2014
Current Challenges for Adivasi Societies: Lessons from Jharkhand
Dr. Kaushik Ghosh, Shiv Nadar University, India/University of Texas at Austin, USA
Discussant: Dr. Janak Rai, Tribhuvan University

8 April 2014
What is happening in Nepal?
Left Polarization and the Upcoming Ninth General Convention of the Communist Party of Nepal (Unified Marxist Leninist)
Muma Ram Khanal, Political Analyst

15 April 2014
Book Discussion Series
Shekhar Kharel's Book *Maile Nadekheka Hippi*
Narayan Dhakal, Writer

22 April 2014
Mental Health Discussion Series (Jointly Organized with Nepal Mental Health Foundation)
How Could We Create Mental Health Policy and Act in Line with the UN Convention on the Rights of the Persons with Disability (CRPD)?
Alpana Bhandari, American University Washington College of Law, US and Suderson Subedi, National Federation of the Disabled-Nepal

29 April 2014
Symptom Recognition to Diagnosis of Autism in Nepal
Dr. Merina Shrestha, Teaching Hospital, Tribhuvan University and Rena Shrestha, Tribhuvan University

6 May 2014
Research Culture in Janajati Organizations in Post-1990 Nepal
Arjun Limbu, Kirat Yakthung Chumlung, and Amrit Yonjan-Tamang, Independent Researcher

13 May 2014
What is happening in Nepal?
Addressing the Past: Lessons from Post-Conflict Situations
Jamie McGoldrick, UN Resident Coordinator

20 May 2014
Editing Literary Texts: Experiences of an Editor and Writer
Buddisagar, Writer, Rajkumar Baniya, *Nepal* Magazine

27 May 2014
Laura Kunreuther's Book *Voicing Subjects: Public Intimacy and Mediation in Kathmandu* (University of California Press, 2014): A Discussion with Author
Laura Kunreuther, Bard College, USA

10 June 2014
Emerging from 'The Darkness': The Effect of Schooling Infrastructure on Education and Health Outcomes
Vinish Shrestha, Emory University, USA

17 June 2014
The Creation of a Military Diaspora: The Gurkhas in the UK
Jens Seeberg, Aarhus University, Denmark

24 June 2014
Women, Media and Socio-economic Aspect of Glamour
Priyanka Karki, Actor and Rajan Nepal, *Sukrabar*

1 July 2014
Mental Health Discussion Series (Jointly Organized with Nepal Mental Health Foundation)
Mental Health Service in Non-Medical Setting: A Case of Maryknoll Nepal
Pravat Kiran Pradhan, Maryknoll Nepal

8 July 2014
Media Discussion Series
Scope and Trends of Economic Journalism in Nepal
Achyut Wagle, Economic Analyst

15 July 2014
Editing Academic Work: A Panel Discussion
Bhim Narayan Regmi, Linguistic Society of Nepal; Mahesh Raj Maharjan, Freelance Editor and Devraj Humagain, Martin Chautari

Additional Discussion

6 March 2014
Nepali Women's Experiences as Engineers
Ratna Tara Baidya, Head of IT, Nepal Bangladesh Bank and Namita Pradhan, Engineer, Nepal Telecom

13 March 2014
Exploring forms of Expression: Hobby or Medium?
Bima Kumari Dura, Folk Singer and Barta Gandarva, Gandarva Musician

20 March 2014
Defining Spaces within Social Movement: Sexual Minorities in Nepal
Laxmi Ghalan, Mitini Nepal, Durga Thapa, Blue Diamond Society and Manjila Chaudhary, 'Hamro Sawal, Hamro Sahabhagita'/UNICEF

27 March 2014
Documentary Screening and Discussion
Neeti Aryal Khanal's Documentry Buwa [Father] (Nepal, 12 min.)
Neeti Aryal Khanal, Sociologist, Central Department of Sociology/Anthropology, TU.

6 June 2014
Universal Connectivity Discussion Series (Jointly Organized with Centre for Research in Social Defense Technology)
Information Technology Policies and Roadmaps of Nepal
Subash Dhakal, Director, Department of Information Technology

11 July 2014
Universal Connectivity Discussion Series (Jointly Organized with Centre for Research in Social Defense Technology)
Nepal Telecom: Evolution of Service and Technology Infrastructure
Saligram Parajuli, Senior Engineer, Nepal Doorsanchar Company Ltd

14 July 2014
Relationship between Democracy and Technology: Myth and Reality of Electronic Voting Machines (EVMs)
Santa Bahadur Basnet and Shailesh Pandey, Centre for Research in Social Defense Technology (CRSDT)-Nepal Engineering College; Birodh Rijal, Prabidhi Institute; and Yogesh Raj, Martin Chautari.

अनुसूची २

आ.व. २०७०/७१ मा सम्पन्न सेमिनार तथा कार्यशालाहरूको सूची

SN	Date and Place	Seminar/Conference/Worshops	Organizer
1	4 July 2014 Bhaktapur	Research Implementation and Control Workshop	Centre for Research in Social Defense Technology (CRSDT), Duwakot and Progressive Women Society, Changu.
2	29 June 2014 Martin Chatari (MC)	Proposed Higher Education Policy -2014	MC and Southasia Institute of Advanced Studies
3	6 June 2014	Access and Use of Internet in Nepal: Project Orientation Workshop	MC and CRSDT
4	22 February 2014,MC	Medical Humanities	Newcastle University, Patan Academy of Health Sciences and MC
5	21 Februray 2014, MC	Preparatory works for the Proposed Social Science Research Council in Nepal	MC
6	19 Februry 2014, MC	Social Sciences in Nepal	MC
7	2-3 January	Fourth Annual Young Researchers' Conference	MC
8	26 Nov 2013	Knowladge Production beyond academia	MC
9	4, 7, 11, and 14 Kartik	Workshop on Nepal's Contemporary Political Issues	MC
10	15 December, Nuwakot	National Identity	MC
11	27 September 2013, Rukum	National Identity	MC
12	24 August 2013, Chitwan	National Identity	MC

अनुसूची ३

मिडिया अनुसन्धान सम्मेलन-५

मितिः २०७१ वैशाख १४ (२७ अप्रिल २०१४) आइतबार

आयोजकः मार्टिन चौतारी र काठमाडौं विश्वविद्यालय

स्थानः काठमाडौं विश्वविद्यालय, धुलिखेल, काभ्रे

कार्यक्रम तालिका

९:००–९:३०
चिया/नास्ता र नाम दर्ता
९:३०–१०:००
उद्घाटन सत्र

पहिलो सत्र, हल 'ए'
(संयोजक : देवराज हुमागाईं, मार्टिन चौतारी)

१०:००–१०:४५
कार्यपत्र १: आर्थिक समाचारमा कर्पोरेट स्वार्थ
प्रस्तोता : रमेशकुमार न्यौपाने, *हिमाल खबरपत्रिका*
टिप्पणी : लक्ष्मणदत्त पन्त, भिजिटिङ लेक्चरर, काठमाडौं विश्वविद्यालय
१०:४५–११:३०
कार्यपत्र २: नेपालका एफएम रेडियोमा आर्थिक कार्यक्रम

प्रस्तोता : किरण अधिकारी, रेडियो कान्तिपुर
टिप्पणी : नितु पण्डित, सञ्चारिका समूह

११:३०–१२:१५
कार्यपत्र ३: मध्य मधेसको सशस्त्र हिंसा : सशस्त्र समूह र पत्रकारिताको सम्बन्ध
प्रस्तोता : जनकराज सापकोटा, *नेपाल* साप्ताहिक
टिप्पणी : दीपेन्द्र झा, अधिवक्ता, सर्वोच्च अदालत

पहिलो सत्र, हल 'बी'
(संयोजक : हर्षमान महर्जन, काठमाडौँ विश्वविद्यालय)

१०:००–१०:४५
कार्यपत्र ४: Exploring the Effects of Social Network Sites on School Students
प्रस्तोता : अमित कोइराला, काठमाडौँ विश्वविद्यालय, स्कूल अफ् एजुकेशन
टिप्पणी : डा. सुधांशु दाहाल, काठमाडौँ विश्वविद्यालय

१०:४५–११:३०
कार्यपत्र ५: Communications in Agriculture Research
प्रस्तोता : भोलामान सिंह बस्नेत, प्रमुख, एग्रोनोमी एण्ड एग्रो कम्युनिकेटर
टिप्पणी : सुनिता न्हेम्हाफूकी खनाल, सम्पादक, *कृषक र प्रविधि*

११:३०–१२:१५
कार्यपत्र ६: Contribution of Mass Media in Environment Conservation (A Case Study from Pokhara Sub-Metropolitan)
प्रस्तोता : निरजबाबु भट्ट, सुनौलो एफएम
टिप्पणी : सुदर्शन दाहाल, काठमाडौँ विश्वविद्यालय

१२:१५–१:१५ खाना

दोस्रो सत्र, हल 'ए'
(संयोजक : कैलाश राई, मार्टिन चौतारी)

१:१५–०२:००
कार्यपत्र ७: Journalism Geography: A Geographic Projection of Journalism: Reviews on the Nepali News
प्रस्तोता : रामकुमार पाँडे, इन्टरनेशनल पिइएन नेपाल
टिप्पणी : देवराज अर्याल, मदन भण्डारी मेमोरियल कलेज

२:००–०२:४५
कार्यपत्र ८: दुर्गममा रेडियो : रेडियो डोल्पाको व्यवस्थापन र व्यथा
प्रस्तोता : अंकलाल चलाउने, मार्टिन चौतारी
टिप्पणी : श्रीराम खनाल, ग्रामीण आदर्श बहुमुखी क्याम्पस

२:४५–३:३०
कार्यपत्र ९: Mainstream Media and the Decline in Nepali Music Industry
प्रस्तोता : निर्भय सुवेदी, त्रिभुवन विश्वविद्यालय
टिप्पणी : प्रविन श्रेष्ठ, नेपाः स्कूल

३:३०–३:४५ चिया

प्यानल छलफल
(संयोजक : निर्मलमणि अधिकारी, काठमाडौँ विश्वविद्यालय)

३:४५-४:४५

नेपालमा खोज पत्रकारिताको अभ्यास
वक्ता : कुन्द दीक्षित, नेपाली टाइम्स; अनुराग आचार्य, खोज पत्रकारिता केन्द्र; यशोदा तिम्सिना, नेपाल पत्रकार महासंघ र केपी ढुंगाना, *नागरिक* दैनिक

अनुसूची ४

Media Coverage of Martin Chautari

Aryal, Deepak. 2070v.s. Vikash Sankathan. *Annapurna Post*, 25 Magh, P. 6.
Basnet, Junarbabu. 2071 v.s. Nepali Magazineka Pachish Barsha. *Gorkhapatra (Sanibar)*, 6 Baishak, Kha.
Basnet, Santa B. Shailash B. Pandey and Yogesh Raj. 2013. Defending Data. Kathmandu Post 21 October. p. 6.
Dahal, Riseekesh. 2071v.s. Magazine Manthan. *Nagarik.* 24 Jeth, p. 6.
Darchula Sandesh. 2070 v.s. Martin Chautari Ko Aayojanama Rastriyata Sambandhi Bahas. 12 Jeth, p. 3.
Himal. 2071 v.s. Avashyambhavi Mirtyuchintan. *Himal* 65 (22): 54-55.
Himal. 2070 v.s. Avashya Vhavi Myrtuchinten. *Himal* 65(22): 55.
Kalpristha Dainik. 2070v.s. Thula Media Madhes Birodhi. 23 Jeth, pp. 1/4.
Kayakairan. 2070v.s. Rastriyata Sadhain Khatarama. 9 Bhadau, p. 1.
Kharel, P. 2071. Almalbichko Prakash. *Nepal* 14(40): 46-47.
Lamichhane, Raghunath. 2070. Sancharma Dalit Vimarsha. 10 Fagun, P. 6.
Lokpriya Sandes. 2070 v.s. Muluk Bilayako Khatarama. 24 Jeth, pp. 1/3.
Madhyapaschim Sandes. 2070 v.s. Sancharkarmi Sambadenshil ra Jimmawar Huna Aabasyak. 24 Jeth, pp. 1/3.
Menski, Werner. 2013. To be a Nepalse... *South Asia Research* 33(3): 261-278.
Pant, Tanka. 2070v.s. Mediama Dalit. *Nepal Samacharpatra.* 4 Jeth, p. 4.
Panthi, Arjun, Harsh Man Maharjan and Pratyoush Onta. 2071 v.s. 2046 Pachhika Magazine. *Kantipur(Koseli)*, 31 Jeth, p. Ga.
Pardarshi. 2070 v.s. Rastriyata Kamjor Bhayakoma Chinta Byakta. 9 Bhadau, p. 1.
Pun, Weena. 2014. Is History Decline in Academia? *The Kathmandu Post,* 17 June, P. 1and 4.
Raj Yogesh and Santa Bahadur Basnet. 2014. Digital Democracy on Demand. *The Kathmandu Post,* 16 July, p. 6.
Raj, Yogesh. 2014. Roadmap to Nowhere. *The Kathmandu Post,* 25 June, p. 6.
Rajdhani. 2071 v.s. Sadak Bistarma Chardeshka Rajdutko Aasahayog. 2 Magh, P. 3.
Republica. 2014. Discussing Women and Glamour in Media. *Republica,* 25 June, p. 16.
Sadbhav Dainik. 2070 v.s. Sancharkarmi Sambedanshil Hunuparnema Jod. 24 Jeth, pp. 1/4.
Shrestha, Sagun. 2070v.s. Michael Hutt ko Den. *Nagarik Dainik* (Akshar), p. kha.
Tamang, Seira. 2013. Democratically debilitated. *The Kathmandu Post*, 24 March, p. 6.
Tamang, Seira. 2013. Securing New Nepal. *The Kathmandu Post,* 26 Nov, p. 6.
Tamang, Seira. 2014. Discarding Darkness. *The Kathmandu Post*, 14 January, p. 6.
Tamang, Seira. 2014. Strategizing Women's Rights. *The Kathmandu Post,* 19 March, P. 6.
Thapa, Archana. 2013. Memory of Memories -Fact, Fraud and Friction. *LA.LIT* 1:65-69.
The Kathnadu Post. 2013. A Young Researchers' Conference. 22 December, p. 8.
Uprety, Devendra, Pramod Bhatta and Pratyoush Onta. 2071. Samichhama Uchcha Shiksha Niti. Kantipur, 26 Asar, p. 6.

अनुसूची ५

Workshop on the "Social Sciences in Nepal"

19 February 2014 (Wednesday), Martin Chautari Seminar Hall, Thapathali, Kathmandu

===

10:00am
Registration

10:30am
Paper 1: Geography Education and Research in Nepal
Dr. Bhim Subedi, Central Department of Geography, Tribhuvan University

11:30am
Paper 2: Political Science Teaching and Research in Nepal
Dr. Khadga KC, Central Department of Political Science, Tribhuvan University

12:30pm Lunch-1:30pm

1:30pm
Paper 3: The State of Sociology/Anthropology: Teaching and Research in Nepal
Madhusudan Subedi, Central Department of Sociology/Anthropology, Tribhuvan University
Devendra Uprety, Martin Chautari/Om Health Campus, Purbanchal University

2:30pm
Paper 4: History Education and Research in Nepal
Yogesh Raj, Martin Chautari/Nepal Engineering College, Pokhara University
Pratyoush Onta, Martin Chautari

3:30pm Tea/Coffee

अनुसूची ६

Workshop on the "Preparatory Works for the Proposed Social Science Research Council in Nepal"
21 February 2014 (Friday), Martin Chautari Seminar Hall, Thapathali, Kathmandu

10:30am
Presentation: Commentary on the 'Strategic Plan for the Proposed Social Science Research Council in Nepal'
Pratyoush Onta, on behalf of Martin Chautari

11:00am
Discussion

12:30pm Lunch-1:30pm

अनुसूची ७

Discussion on the "Proposed Higher Education Policy 2014"
29 June 2014 (Sunday), Martin Chautari Seminar Hall, Thapathali, Kathmandu
===

3:00 pm
Moderator
Pratyoush Onta, Martin Chautari (MC)

3:05 pm
Policy Process of the Proposed Higher Education Policy 2014 (PHEP 2014)
Prof. Dr. Hridaya Ratna Bajracharya, Technical Advisor, Second Higher Education Project/University Grants Commission

3:30 pm
Provision of Affiliation System of National and International Academic Institutions in PHEP 2014
Prof. Dr. Soorya Lal Amatya, Former Rector, Tribhuvan University/ Member, PHEP 2014

3:45 pm
Provision of Investment and Financial Regulation in PHEP 2014
Prof. Dr. Parthibeshwor Timilsina, Member, PHEP 2014

4:00 pm
Commentary on the Policy Content of PHEP 2014
Prof. Dr. Tirth Raj Khaniya, Tribhuvan University/Former Member, National Planning Commission

4:20 pm
Can the PHEP 2014 Minimize Existing Anomalies in Higher Education?
Dr. Pramod Bhatta, MC/Central Dept. Sociology/Anthropology, Tribhuvan University
Devendra Uprety, MC/Om Health Campus, Purbanchal University

4:30 pm
Floor Discussion

5:30 pm Khaja

अनुसुची ८

Young Researchers' Conference-2014, organized by Martin Chautari
Martin Chautari Seminar Hall, Thapathali, Kathmandu
2-3 January 2014

===

2 Jan 2014, Thursday

10: 20am
Welcome to the Workshop
Pratyoush Onta, Martin Chautari

Session I: Movement and Media
Moderator: Devraj Humangain, Martin Chautari

10:30am
Paper 1: Occupy Baluwatar: The Rage, Rationale and Realisation
Astha Sharma Pokharel and Pranika Koyu, Independent Researchers
Discussant: Dipti Sherchan, Nepā School of Social Sciences and Humanities

11:30am
Paper 2: The Disintegrative Role of Media
Binit Gurung, St. Xavier's College
Discussant: Harsha Man Maharjan, Martin Chautari

12:30pm
Paper 3: Role of Media in Raising Environmental Issues: A Case study on Video Documentaries
Umesh Khanal, School of Environmental Science and Management, Pokhara University
Discussant: Sachin Ghimire, Jawaharlal Nehru University, India

Khaja Break (1:30 pm)

Session II: Health, Illness and Society
Moderator: Raj Kumar Subedi, National Institute of Neurological and Allied Sciences

2:30pm
Paper 4: Ethical Dilemma in Decision Making: A Case of VCT Counselors
Om Krishna Shrestha, Nepal School of Social Work
Discussant: Sushma Dahal, Central Institute of Science and Technology, Pokhara University

3:30pm
Paper 5: Socio-cultural Study of Tuberculosis Relapse Cases in Rupandehi District
Narayan Paudyal, Central Department of Sociology/Anthropology, Tribhuvan University
Discussant: Narayan Sharma, Little Buddha College for Health Science, Purbanchal University

Tea/Coffee (4:30pm)

3 Jan 2014, Friday

Session III: Politics and Identity Construction
Moderator: Kailash Rai, Martin Chautari

10: 00am
Paper 6: Ethnic Politics in Nepal: A Discourse on Madhesi Movement
Kalpana Jha, Tata Institute of Social Sciences, India
Discussant: Apoorva Lal, Williams College, USA

11: 00am
Paper 7: Border Side Nationalism among Madheshi Community: A Case Study of Banke, Morang and Parsha Districts
Ravi Kumar Sha, Tri-chandra Campus, Tribhuvan University
Discussant: Pramod Bhagat, Khwopa Engineering College

12: 00pm
Paper 8: नेपालका कोच (राजवंशी) समुदायभित्रको पहिचानपरक मुद्दा : एक मानवशास्त्रीय अध्ययन
भीम राई, समाजशास्त्र/मानवशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रिभुवन विश्वविद्यालय
टिप्पणी : मधु गिरी, अनुसन्धाता

Khaja Break (1:00 pm)

Session IV: Institutions and History
Moderator: Devendra Uprety, Martin Chautari/Om Health Campus, Purbanchal University

1:30pm
Paper 9: Changing Attitude Towards Marriage: Comparing the Reasons the Older Generation and New Generation Think it is Necessary for
Pralhad Adhikari, Central Department of Psychology, Tribhuvan University
Discussant: Sujen Man Maharjan, Independent Researcher

2:30pm
Paper 10: Human Resources Mobilization in Community Based Organizations: A Group Work Perspective
Kshitiz Gurung, Nepal School of Social Work
Discussant: Gaurav KC, Independent Researcher

3:30pm
Paper 11: Forgotten Landmarks of Kathmandu
Melina Tuladhar, Nilisha Tuladhar, Shristi Tamrakar, Sweta Tuladhar, Suzana Kansakar Sunny Tuladhar, Niyut Man Singh Tuladhar, Prasanna Tamrakar and Aparimita Tuladhar; Group Researchers

Tea/Coffee (4:30pm)

अनुसूची ९

Workshop on Medical Humanities

Jointly Organized by Newcastle Univesity, UK; Patan Academy of Health Sciences; Martin Chautari

22 February 2014

Martin Chautari

9:00am

Tea/coffee and registration

9:10 am

Moderator: Devendra Uprety, MC

Presentation 1: Hospital Ethnography in Bangaladesh: Medical Humanities Perspectives

Presenter: Dr Shahaduz Zaman, Newscastle University, UK.

9:50am

Presentation 2: Medical Humanities: Possible Research Areas in Nepal

Presenter: Madhusudan Subedi, Patan Academy of Health Sciences

10:30am

Open discussion

12:30

Lunch